№ 264. Sobota, 15 (27) Grudnia 1873. № 264.

Prenumerata miejscowa:
bez odnoszenia:
Na rok . . 9 rsr.
„ 6 miesięcy . 4 50 k.
„ 3 miesiące . 2 25 k.
„ 1 miesiąc . — 75 k.
Za odnoszenie dopłaca się 5 kop. miesięcznie.

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata zamiejscowa
z odsyłką pocztą:
Na rok . . . 12 rsr.
„ 6 miesięcy . . 6 „
„ 3 miesiące . . 3 „
„ 1 miesiąc . . 1 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekcie w domu Olchinowej: w Moskwie, w księgarni J. S. Sołowiewa.

ROK DZIESIĄTY.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numera sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

W niedzielę, 16 (28) grudnia, — św. Aggeja pr.
W poniedziałek, 17 (29) grudnia, — św. Daniła i Ananji pr.
We wtorek, 18 (30) grudnia, — św. Sewastjana mucz.

Słońce wsch. o godz. 8 min. 12; zach. o godz. 3 min. 51.

Spostrzeżenia meteorologiczne
dostarczane przez obserwatorjum warszawskie.
Dnia 14 (26) Grudnia 1873 roku.

	Ciśnienie powietrza sprowadzone do 0°	Temper. pow. podług Celcjusza.	Wilgoć %	Kierunek wiatru.
g. 7	750.0	+ 0.9	100	zachodni.
1	749 3	+ 3.2	97	poł.-zachodni.
9	748.6	+ 4.1	93	poł.-zachodni.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

W niedzielę, 16 (28) grudnia, — św. Młodzianków.
W poniedziałek, 17 (29) grudnia, — św. Tomasza Kant.
We wtorek, 18 (30) grudnia, — św. Eugenjusza.

Wysokość wody na Wiśle stóp 3 cali 10.

PRENUMERATA
NA
„DZIENNIK WARSZAWSKI"
w 1874 r.

Cena prenumeraty dla mieszkańców Warszawy.

Bez rozsyłki: **na rok 9 rs.;— na 6 miesięcy 4 rs. 50 kop.; — na 3 miesiące 2 rs. 25 k.;— na 1 miesiąc 75 kop.**

Za przesyłkę do domu dopłaca się miesięcznie **5** kopiejek.

Cena prenumeraty zamiejscowej.

Na rok 12 rs.;—na 6 miesięcy 6 rs.; —na 3 miesiące 3 rs.;—na 1 miesiąc 1 rs.

Prenumerata przyjmuje się **w Warszawie,** w kantorze głównym Redakcji „Dzienników Warszawskich" przy ulicy Miodowej Nr. *487* (18).

* W niedzielę, 9 grudnia, Najjaśniejszy Pan raczył przyjmować gubernatorów, radców tajnych: wileńskiego —*Steblin-Kamieńskiego*, jenisejskiego—*Łochwickiego* i saratowskiego—rzeczywistego radcę stanu *Gałkina-Wraskiego*.

—

* W niedzielę, 9 grudnia, Najjaśniejszy Pan raczył przyjmować: jenerała artyrelji, doradczego członka Komitetu Altylerji *Popowa;* jenerał-lejtnantów: naczelnika artylerji Moskiewskiego okręgu wojskowego *Petersa*, członka i zarządzającego czynnościami Komitetu Inżynierji Głównego Zarządu Inżynierji *Zwierewa* i członka Komitetu Inżynierji Głównego Zarządu Inżynierji, radcę tajnego *Grimma.*

—

* Najjaśniejszy Pan, 10 grudnia, raczył przyjmować Kuratora Warszawskiego okręgu naukowego, radcę tajnego *Wittego.*

—

* Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Mikołaj Mikołajewicz Starszy, raczył powrócić z Berlina do St. Petersburga 10 grudnia, o godzinie 8 wieczorem.

DZIAŁ URZĘDOWY.

* Przez Najwyższe Ukazy imienne do Senatu Rządzącego:

6 grudnia r. b. Pełniącemu obowiązki radcy prawnego Konsultacji ustanowionej przy Ministerstwie Sprawiedliwości, szambelanowi Najwyższego Dworu, rzeczywistemu radcy stanu *Bezrodnemu,* Najmiłościwiej rozkazano być członkiem Konsultacji, ustanowionej przy Ministerstwie Sprawiedliwości.

7 grudnia r. b. Dyrektorowi Departamentu Lekarskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, cywilnemu jenerał-sztabs-doktorowi, radcy tajnemu *Pelikanowi,* Najmiłościwiej rozkazano być prezesem Rady Lekarskiej i Komitetu Wetenaryjnego tegoż Ministerstwa, z poruczeniem mu zarządzania Departamentem Lekarskim i z pozostawieniem w godności cywilnego jenerał-sztabs-doktora.

—

Wykaz zmienionych, za upoważnieniem Ministra Finansów, §§ instrukcji co do nadzoru nad przemysłem górniczym w gubernjach Królestwa Polskiego.

§ 1. Instrukcja niniejsza stanowi przewodnik pod względem nadzoru nad prywatnym przemysłem górniczym w gubernjach Królestwa Polskiego i ma obowiązującą siłę, tak dla okręgowych inżynierów górniczych, jak i dla osób prywatnych, to jest właścicieli, rządców i dzierżawców zakładów i kopalń.

§ 2. Okręgowi inżynierowie górniczy nie mogą wydalać się z swych okręgów bez zezwolenia Departamentu Górnictwa.

§ 3. Okręgowi inżynierowie, dla wykonywania włożonych na nich obowiązków, powinni zwiedzać zakłady i kopalnie swego okręgu, przynajmniej dwa razy do roku, a zakłady i kopalnie, które wymagają szczególnej uwagi ze względu na obszerność robót lub ze względu uprzedzania nieszczęśliwych wypadków, zwiedzają częściej.

§ 4. Zarządy zakładów obowiązują się otwierać dostęp inżynierowi okręgowemu do zwiedzania i okazywać wszystkie roboty, tak pod względem eksploatacji kopalni jak i pod względem działalności zakładów, oraz dostarczać dokładne wiadomości statystyczne pod względem produkcyjności górniczej. Przy swych zwiedzaniach inżynierowie okręgowi nie mają prawa wdawać się ani w gospodarcze, ani techniczne rozporządzenia zarządów zakładów, oprócz wypadków wskazanych przez prawo i instrukcję.

§ 5. Nie dozwala się nieregularny i rabunkowy sposób eksploatacji węgla kamiennego lub rud, bez wszelkiego określonego planu, jak naprzykład licznemi osobnemi, niewielkiemi i niewłaściwemi wybiorkowemi polami z jednym szybem i bez należytego przewietrzania. Jeżeli właściciel lub dzierżawca kopalni nie zgadza się na właściwe prowadzenie roboty, to inżynier okręgowy obowiązany jest bezzwłocznie donieść o tem do uznania Departamentu Górnictwa, z wyłuszczeniem przyczyn swej protestacji i z przedstawieniem wyjaśniających planów i rysunków tych robót, które niewłaściwie prowadzi prywatny eksploatator węgla lub rudy.

§ 6. Eksploatowane kopalnie powinny mieć dokładne plany podziemnych odbudów; porządek ich układania i prowadzenia będzie określony następnie w oddzielnej instrukcji dla jeometrów górniczych.

§ 7. Każdy szyb roboczy powinien mieć jasne sygnały, tak z powierzchni na dół, jak i z dołu na powierzchnię.

§ 8. Przy prowadzeniu w kopalniach robót za pomocą prochu lub materjałów wybuchających, eksploatatorzy lub ich pełnomocnicy powinni przedsiębrać wszelkie środki ostrożności dla zapobieżenia niespodzianym wybuchom, żeby z tego powodu nie mogli ucierpieć robotnicy.

§ 9. Dla nieszkodliwego znajdowania się ludzi w kopalni, oraz dla dostatecznego jej oświetlenia, wewnątrz kopalni powinno być ciągłe krążenie powietrza.

§ 10. Przy wznowieniu robót w porzuconych szybach, sztygar i zarządzający robotami obowiązani są obejrzyć szyby i przekonać się czy nie ma w nich zepsutego powietrza, lub w ogóle szkodliwego duszącego gazu.

§ 11. W tym celu osoby te powinny spuścić ogień w głąb szybu i obserwować w przeciągu 5—10 minut, czy dobrze odbywa się palenie. Jeżeli palenie w szybie nie podtrzymuje się i ogień prędko gaśnie, lub na obrót, będzie dostrzeżony nagły wybuch jaskrawego płomienia, to przed spuszczeniem robotników do szybu urządzić właściwe przewietrzenie odbudowy i spuścić się do szybu z ochronną lampą, jeżeli to jest kopalnia węgla kamiennego. Okręgowi inżynierowie górniczy szególniej czuwają nad dobrą wentylacją powietrza przy prowadzeniu robót w zakładach cynkowych, gdzie powinny być przedsięwzięte wszelkie środki dla usunięcia ciężkiej, szkodliwej dla robotników pary.

§ 12. Przez cały czas prowadzenia robót, szczególniej w kopalniach węgla kamiennego, sztygar obowiązany jest obserwować stan i własności powietrza w kopalni, i w razie wykrycia obecności szkodliwych do oddychania lub wybuchających gazów, bezzwłocznie wydalić robotników z takich miejscowości i przedsięwziąć środki właściwe dla wzmożenia wentylacji powietrza w kopalniach, szczególnie przy ortach czyli przodkach.

§ 13. Umieszczanie fejerek w kopalniach węgla kamiennego i w ogóle w odbudowach związanych drzewem i suchych, szczególniej w szybach, dopuszcza się tylko jako środek czasowy dla ciągu powietrza, i nie inaczej, jak przy stałem czuwaniu nad ogniem w fejerce, przyczem należy mieć zawsze pod ręką dostateczny zapas wody. Używanie robotników w odbudowach gdzie mieszczą się fejerki, dozwala się także czasowo i tylko w miejscach leżących na stronie przypływu świeżego powietrza.

§ 14. W kopalniach węgla kamiennego, stare i porzucone odbudowy, gdzie zwykle gromadzą się szkodliwe gazy, w miarę możności starać się oddzielać stałemi przesklepieniami z wypukłemi klapami lub kranami. Tam gdzie węgiel szczególnie podlega samozapalaniu się, przysposabiać wybiorkowe calizny, odpowiednio do rocznego dobywania węgla, oczyszczać odbudowy z miału węglowego i zwracać uwagę na należyte przewietrzanie kopalni.

§ 15. Używanie robotników w odbudowach, gdzie spuszczone są fejerki, surowo zabrania się.

§ 16. Przy użyciu wewnątrz kopalni, dla ich przewietrzenia, pieców, urządzenie ich i umieszczenie powinno być bezpieczne od pożaru. W takich zaś robotach górniczych, w których będzie dostrzeżona obecność gazu piorunującego, urządzanie pieców dla przewietrzania oraz opalanie już urządzonych pieców, dozwala się za zatwierdzeniem okręgowego inżyniera górniczego, który obowiązany jest przeświadczyć się, że strumień powietrza idący pod ruszty pieca nie ma bezpośredniej i blizkiej komunikacji z odbudowami, gdzie wydziela się gaz piorunujący, że oddzielony jest od takich punktów kilkoma zasuwami lub drzwiami i że piec ciągowy dobrze jest urządzony i umieszczony w miejscu bezpiecznem od kopalni.

§ 17. Jeżeli przy dobywaniu węgla kamiennego dostrzeżona będzie obecność gazu piorunującego, to do oświetlania kopalni używane być powinny urządzone do tego ochronne lampy najnowszego systematu, jakiemi są naprz. lampy Müslera i Morrisona. Oprócz tego w kopalni węgla kamiennego, stosownie do gatunku wydzielającego się gazu piorunującego, albo zupełnie zabraniać robotę za pomocą wysadzania prochem, albo też dozwalać ją z nadzwyczajną ostrożnością w częściach kopalni, nie mających bezpośredniej komunikacji z gazem piorunującym, używając przytem do zapalania prochu ochronną brandrurkę Bickforda, hubkę drzewną i w ogóle nie palące się płomieniem, lecz tlejące lonty.

§ 18. Z przybliżeniem się robót podziemnych do miejsc, w których można się spodziewać nagromadzenia wody, powinny być wyprowadzone, w miarę potrzeby, jeden lub kilka otworów świdrowych na próbę.

Uwaga. Wszystkie środki ostrożności wymienione w §§ 8 do 16 włącznie, szczególnie należy przestrzegać przy wznawianiu starych odbudów.

§ 19. Za konieczny warunek stawia się, aby w kopalniach były dwa wyjścia na powierzchnię ziemi, z których każde, jeżeli stanowi szyb, powinno być zaopatrzone w trwałe, stałe drabiny.

§ 20. Spuszczanie i windowanie robotników na linie w naczyniach do windowania rudy lub węgla kamiennego, nie mających ochronnych spadochronów lub hamulców, dozwala się tylko w niektórych wypadkach, za upoważnieniem inżyniera okręgowego. To upoważnienie nie wyłącza drogi drabinowej w szybach i powinno ściśle jednoczyć się z doskonałością mechanizmów do windowania i z głębokością odbudów, tak np. spuszczania robotników w koszach czyli skrzyniach przy głębokich szybach, lub w ogóle w szybach bez kierowniczych drożnych bali, z nędznemi mechanizmami do windowania, nie należy dozwalać w żadnym wypadku.

Uwaga. Upoważnienie do windowania robotników w koszach udzielają okręgowi inżynierowie, wyłącznie dla tych szybów, które będąc urządzone przed wydaniem niniejszej instrukcji, nie mają dostatecznych poprzecznych rozmiarów dla ustawienia drabin.

—

* *Departament Telegrafów.* Pomiędzy Proskurowem a Wołoczyskiem (nadgranicznem miasteczkiem w gubernji Podolskiej) urządzona została, wzdłuż kolei żelaznej Odeskiej, linja telegraficzna z ustanowieniem w Wołoczysku stacji rządowej, na której zostało otwarte przyjmowanie wewnętrznej korespondencji.

Wykaz biegu cholery w Cesarstwie, według urzędowych doniesień, nadesłanych do Departamentu Lekarskiego od 2 do 9 grudnia 1873 r

	Zachorowało.	Wyzdrowiało.	Umarło.	Pozostało.
W gubernji Kaliszskiej: w powiatach:				
Wieluńskim pozostało 10; od 24 listopada do 1 grudnia	—	—	—	10
Łęczyckim pozostało 5; od 24 listopada do 1 grudnia	—	—	—	5
Sieradzkim pozostało 2; od 24 listopada do 1 grudnia	—	—	—	2
Turekskim pozostało 2; od 24 listopada do 1 grudnia	2	2	1	1
W gubernji Płockiej: w powiatach:				
Prasnyszskim, od 24 listopada do 1 grudnia	7	—	5	2
Sierpeckim pozostało 4; od 24 listopada do 1 grudnia	14	12	4	2
Płońskim pozostało 7; od 24 listopada do 1 grudnia	21	15	9	4
W gubernji Siedleckiej: w powiatach:				
Włodawskim pozostało 8; do 24 listopada	—	8	—	—
Konstantynowskim pozostał 1; do 24 listopada	8	3	3	3

(Goniec Urzęd.).

—

Wykaz biegu naturalnej ospy w Cesarstwie, według urzędowych doniesień, nadesłanych do Departamentu Lekarskiego od 2 do 9 grudnia 1873 roku

	Zachorowało.	Wyzdrowiało.	Umarło.	Pozostało.
W Moskwie pozostało 56; od 26 listopada do 4 grudnia. . . .	16	9	5	58
W gubernji Petrokowskiej: w powiecie Petrokowskim pozostało 4; od 9 do 23 listopada . .	7	4	2	5

(Gon. Urzęd.).

* *Bank Polski.* — Na zasadzie Najwyższego rozkazu z dnia 24 kwietnia (6 maja) 1870 r., jak niemniej reskryptu JW. Ministra Finansów z dnia 20 czerwca (2 lipca) r. b. za N. 7,532, oznaczającego ostateczny **termin do wymiany** wypuszczonych przez Bank Polski, z mocy Najwyższych Ukazów z dnia 21 stycznia (2 lutego) i 3 (15) września 1841 r. biletów bankowych, a mianowicie:

a) 1-rublowych koloru orzechowego, emisji z 3 (15) września 1857 roku.

b) 3-rublowych perłowego koloru z różową siatką, emisji z 1 (13) marca 1850 r.

c) 10-rublowych perłowego koloru z niebieskiemi na odwrotnej stronie ozdobami, emisji z 7 (19) stycznia 1844 r.

d) 25-rublowych koloru perłowego z różowemi ozdobami, emisji z dnia 21 października (2 listopada) 1852 r.

Bank Polski podaje niniejszem do wiadomości powszechnej:

1. Że bilety jego powyżej wymienione, przyjmowane będą w kasach skarbowych gubernij Królestwa Polskiego w podatkach i innych należnościach jedynie tylko do 1 (13) lipca 1874 r., a w Banku i jego oddziałach jak dotąd.

2. Że po upływie tego terminu, wspomnione bilety będą przyjmowane tylko w Banku Polskim i jego oddziałach, w należytościach tymże przypadających, a Kasa Banku wymieniać je będzie jedynie do 1 (13) lipca 1875 r.

3. Że po upływie tego ostatecznego terminu, pozostałe w obiegu bankowe bilety uważane będą za umorzone i żadnej wartości nie mające. 5010.

—

* *Rząd Gubernjalny Petrokowski* zawiadamia, że z powodu rozpocząć się mającego z dniem 11 (23) stycznia 1874 roku losowania w Okręgach Konskrypcyjnych Gubernji Petrokowskiej, w celu dopełnienia **poboru rekrutów,** który na zasadzie Najwyższego Manifestu z dnia 22 listopada 1873 roku, powinien być rozpoczętym 15 (27) stycznia, a skończonym dnia 15 (27) lutego 1874 roku, każdy młody człowiek będący w kategorji i wieku poniżej wskazanym, niemający zatwierdzonego przez Rząd Gubernjalny na rok 1874 wyłączenia od zaciągu wojskowego (za wyłączeniem tych, którzy przebywają więcej jak jeden miesiąc w Warszawie i są tamże zapisani do wykazów spisowych z niestałej ludności), obowiązany jest stawić się osobiście w terminie, w miejscu stałego zamieszkania, to jest tam, gdzie do ksiąg ludności stałej jest zapisany, a to dla wyciągnięcia losu w właściwym Okręgu Konskrypcyjnym, chociażby się znajdował za paszportem legalnym za obrębem swego zamieszkania w Cesarstwie lub za granicą.

Każdy z niestawających w terminie do losowania spisowy, jeżeli niezdoła prawnie usprawiedliwić powodów swego niestawiennictwa, pozbawiony będzie mogącego mu służyć tytułu do uwolnienia od powinności zaciągowej, jako też i prerogatyw przywiązanych do wyciągniętego za niego losu, gdyby podług takowego nie był wskazanym do oddania do służby wojskowej.

Tłomaczenie się niewiadomością o ciążącym obowiązku stawiennictwa do losowania i nieotrzymaniem wezwania, na żadną uwagę zasługiwać nie będzie i każdy taki niestawający spisowy, oddany zostanie do wojska na rachunek poboru.

Zbiegli zaś za granicę spisowi, na zasadzie Najwyższego Ukazu z dnia 25 kwietnia (6 maja) 1850 roku, oddani będą pod Sąd, dla ukarania według art. 339 i 340 kodeksu kar głów. i poprawczych, w których przewidziana jest kara; na niewracających do kraju w terminie przez Sąd oznaczonym, na bezpowrotne wygnanie z kraju, a na wracających samowolnie, zesłanie do Syberji na osiedlenie.

Do losowania stawić się powinni spisowi I i II kategorji następującego wieku:

Chrześcijanie.

Z powiatu Bendinskiego 21 i 22-letni, to jest urodzeni w 1852 i 1851 roku.

Z powiatów: Łaskiego, Łodzińskiego, Noworadomskiego, Petrokowskiego, Rawskiego, Brezińskiego i Częstochowskiego, 21, 22 i 23-letni, to jest urodzeni w latach 1852, 1851 i 1850.

Żydzi.

Z powiatów: Bendinskiego, Brezińskiego, Łaskiego i Petrokowskiego, 21, 22 i 23-letni, to jest urodzeni w latach 1852, 1851 i 1850.

Z powiatów zaś Łodzińskiego, Noworadomskiego, Rawskiego i Częstochowskiego, 21, 22, 23 i 24-letni, to jest urodzeni w latach 1852, 1851, 1850 i 1849.

Oprócz zaś wyżej wyszczególnionych spisowych stawić się również winni do losowania we wszystkich Powiatach i ci spisowi, chociaż starsi wiekiem, którzy dla jakich bądź przyczyn powinności rekruckiej dotąd nie wykonali. 7,581.

—

* *Warszawska Kasa Oszczędności* wraz z Kantorem pomocniczym przy Alei Belwederskiej pomieszczonym, w tygodniu upłynionym do dnia 9 (21) grudnia roku bieżącego, włącznie, wydała książeczek nowych 62, na które, tudzież na dawniejsze w 401 wnioskach złożono rub. sr. 5,185 kop. 85. Na żądanie 173 uczestników (prócz procentu rub. sr. 188 kop. 53, należnego za rok bieżący od całkowitych odbiorów), wypłaciła rub. sr. 9,568 kop. 55½, i umorzyła książeczek 65; przeto uczestników 28,644, posiada kapitał rub. s. 865,254 kop. 22.

Najpoddanniejsze sprawozdanie z zarządu Stadninami Rządowemi za rok 1872.

(Dalszy ciąg [1]*).*

Z pomiędzy reproduktorów, ogiery zapasowe *Retor* i *Werbel,* pół-krwi, oba produkcji janowskiej, sprzedane zostały, z powodu starości, właścicielom stad prywatnych, ogier zaś *Kair,* wzięty na próbę, zaliczony został do stajni janowskiej, w ich zaś miejsce wzięto z stajni pomienionej ogiery: *Chrobrego,* zrodzonego z Hassana i Auli, po Albemarle; *Toczenego,* zrodzonego z Tordessilasa i Papageny, po Papagenie, i *Bobryka,* zrodzonego z Beduina i Auli, po Albemarle—pierwsze dwa jako zapasowe, trzeciego zaś na próbę. Skład ogierów rozpłodowych jest jak najbardziej zadowalniający i po-

[1]) Patrz Nr. 258 *Dzien. Warsz.*

zostawiony został bez zmiany. W żadnej może stadninie rządowej niema takiego kompletu ogierów, jakiemi są: angielskie czystej krwi *Reifelmann*, *Walery*, *Red-Igl*, *Ruslan*, oraz sprowadzone arabskie czystej krwi *Bagdad-Kogejlan*, *Dżelfi*, tudzież swego chowu *Bachczysaraj*. Skład 80-u ogierów rozpłodowych (depo) jest nadzwyczaj dobry. Wyranżerowano bardzo mało. Skład klaczy rozpłodowych polepsza się stopniowo przez włączanie do stada, w ciągu kilku ostatnich lat, młodych klaczy i przez wyranżerowanie starych i mniej przydatnych.

W obecnym składzie znajduje się ogierów reproduktorów stada 7, zapasowych 2 i klaczy 74 (w tej liczbie 6 pięcioletnich).

Po 65 klaczach stanowionych w roku 1871 zrodziło się 47 źrebiąt żywych i 1 martwe.

Z oddziału koni 4-letnich, wybrano 13 najlepszych ogierów dla skompletowania stajni rozpłodowej w Janowie i 6 klaczy, które przeniesiono do oddziału rozpłodowych, resztę zaś przeznaczono na sprzedaż. Ogiery są bardzo kształtne i po większej części dzielne, klacze zaś nieco słabsze; tak samo było także w r. 1871. Ten oddział był ostatnim z poprzedniego składu ogierów reproduktorów. Okoliczność ta zniewoliła mnie do zwrócenia szczególnej uwagi na konie młodsze, począwszy od trzyletnich. Zaszła potrzeba odzyskania zalet dawniejszych koni janowskich, które pochodziły po większej części po wybornych ogierach sprowadzonych angielskich czystej krwi i pół-krwi; ani tych ostatnich, ani też klaczy czystej krwi, nie zastałem już. Trzeba było stanowić klacze pół krwi z ogierami angielskiemi czystej krwi. Wyż wspomniane 4 ogiery usprawiedliwiły moje oczekiwania i konie pochodzące od nich są nie tylko rosłe, szerokie i kościste, lecz także nadspodzianie kształtne [2]); do dobrego rozwoju koni wyprodukowanych przyczyniła się obfitość obroku, tam bowiem, gdzie stado żywione jest sianem z łąk i gdzie pastwisko jest na łąkach, tam owies jesł niezbędny.

Przy oglądaniu młodego rozpłodu w Janowie, trzeba odróżniać ściśle budowę kości; mało tam widać dotąd zalet powierzchownych, lecz bije w oczy rasowość z powodu pochodzenia od wyż wspomnianych ogierów-ojców. Nie można atoli wymagać, ażeby koń janowski był w wieku czterech lat należycie sformowany, potrzebuje on bowiem na to więcej czasu; nadto, po pierwszem odświeżeniu i po niewypróbowanych stosunkach wzajemnych pomiędzy ogierami i klaczami, rodzą się zawsze niektóre konie nie całkiem udatnych kształtów, w porównaniu z stadninami mającemi rasę stałą i wyrównaną w ciągu kilku pokoleń. I tu także sprawdziło się spostrzeżenie, że następne źrebięta polepszają się z każdym rokiem po tychże rodzicach.

W roku zeszłym sprzedano 13 koni czteroletnich i 8 starych wyranżerowanych, razem 21 koni, za sumę 4,731 rs.

W ciągu całego roku padło tylko 7 małych źrebiąt; jest to bardzo mała liczba, zwłaszcza, że nie padł ani jeden z koni innego wieku.

Stado rozpłodowe Orenburgskie.

Skład reproduktorów stada uległ następującym zmianom: z liczby ogierów wierzchowych, *Oberon* przeprowadzony został do stada arabskiego Limarewskiego, *Jaszma* padł. Do liczby rozpłodowych przybył ze stajni orenburgskiej *Batyr 2-gi*, rasy baszkirskiej, po Bohaterze i Komercji, do liczby zaś zapasowych przybył czteroletni własnego chowu *Bodry*, rasy kirgizkiej, po Byczku i Borzej. W stadzie przeto rozpłodowem znajdują się obecnie następujące ogiery reproduktory: 1 wierzchowy, 7 rozpłodowych i 1 zapasowy, oraz 138 klaczy (w tej liczbie 16 pięcioletnich).

Dla poprawy rasy koni roboczych, jak również dla odświeżenia krwi, wydano rozporządzenie kupienia dwóch reproduktorów rosłych, rasy czysto baszkirskiej, ażeby z następstwem czasu, po zupełnem wyranżerowaniu klaczy rozpłodowych rozmaitych ras mięszanych i po skompletowaniu składu stada przez włączenie do niego swoich klaczy rozpłodowych baszkirskich, rosłych i czystej rasy z przyszłej produkcji, można było osiągnąć rezultat pożądany dla rozpłodu koni roboczych włościańskich.

Z pomiędzy koni czteroletnich, najlepsze: 1 ogiera pozostawiono w stadzie rozpłodowem jako zapasowego, 1 przeprowadzono do depo orenburgskiego, 10 rasy dońskiej oddano bezpłatnie do wewnętrznej ordy kirgizkiej dla polepszenia rasy koni, 6 ogierów (5-letnich), które znajdowały się tymczasowo w Chrienowem, odstąpiono ziemstwom bezpłatnie, 16 klaczy pozostawiono w stadzie jako rozpłodowe; oprócz tego przeprowadzono tymczasowo do stada chrienowskiego 12 ogierów z rasy koni roboczych i 16 klaczy: pierwszych dla odstąpienia gminom włościańskim dla polepszenia rasy ich koni, ostatnie zaś na sprzedaż; są one znacznie lepsze od zeszłorocznych, rosłe i przydatne do rozmaitego użytku; resztę zaś sprzedano wraz z staremi i wyranżerowanemi klaczami rozpłodowemi, ogółem za sumę 3,976 rs.

Po 123 klaczach stanowionych w r. 1871 urodziło się 104 źrebiąt. W ciągu roku zeszłego padło 9 koni.

Podług doniesienia zawiadującego okręgiem, skład koni stada rozpłodowego polepsza się pod względem kształtów młodzieży wyprodukowanej, kwalifikującej się na konie robocze włościańskie. Jakkolwiek osiągnięto powodzenie, takowe wszelakoż, pod względem wartości, nie odpowiada kosztom, które zwiększają się z powodu drożyzny furażu i znacznych wydatków na przeprowadzanie, na znaczną odległość, do Chrienowego, dla odstępowania ztamtąd gminom, odsyłania do rozmaitych depo i dla sprzedaży. Ta ważna okoliczność roztrząsana była niejednokrotnie w Radzie Stadnin Rządowych, która przyszła do przekonania, że produkowanie koni włościańskich w Orenburgu kosztuje znacznie drożej, niż nabywanie ich w gubernjach tambowskiej i woroneżskiej; korzystniej przeto byłoby, jak skoro wygaśnie całkiem rasa służąca do polepszenia koni w ordzie kirgizkiej, zwinąć to stado rozpłodowe, pieniądze zaś asygnowane na jego utrzymanie, przeznaczyć na kupno koni w gubernjach tambowskiej i woroneżskiej dla rasy roboczej w depo, co posłuży zarazem jako wielka zachęta do produkowania tej rasy w pewnych miejscowościach.

Stajnie rozpłodowe i ziemskie i osobne punkta stanowienia.

Z dniem 1-m stycznia 1872 r. znajdowało się w 13 depo, w 2 stajniach ziemskich, moskiewskiej i petersburgskiej, oraz w osobnych punktach stanowienia	1,158	ogierów
W ciągu roku:		
Przybyło:		
Kupiono	4	„
Przyprowadzono z stadnin . . .	123 [3])	„
	127	„
Ubyło:		
Sprzedano	88	„
Padło	19	„
Przeprowadzono do stadnin . . .	5	„
	112	„
Przeto z dniem 1-m stycznia 1873 r. wszystkich ogierów rządowych do stanowienia z klaczami osób prywatnych było	1,173	„

Z liczby 1,173 ogierów, które mają służyć w roku bieżącym do stanowienia, 44 znajdują się pod dozorem i na utrzymaniu gmin i osób prywatnych; w stajniach zaś rozpłodowych i ziemskich znajduje się 1,129 ogierów, czyli o 84 więcej nad komplet postanowiony, w porównaniu zaś z rokiem 1871, liczba ogierów nadkompletowych wynosi 16.

W liczbie 1,129 ogierów w stajniach rozpłodowych i ziemskich znajduje się: a) *wierzchowych:* 1) angielskich czystej krwi 18; 2) arabskich czystej krwi 10; 3) pół-krwi 173, i 4) mięszanych 301; b) *zaprzęgowych:* 1) kłusaków 132; 2) anglo-kłusaków 8; 3) pół-kłusaków 88; i 4) mięszanych 172, i c) *roboczych:* 1) do przewożenia ciężarów 39; 2) perszeronów 67, i 3) kupnych rozmaitych ras i orenburgskich 121.

Oprócz reproduktorów rządowych, znajduje się w roku bieżącym ogierów prywatnych do stanowienia powszechnego: uznanych za dobre 100 i dozwolonych 15, razem 115, czyli o 18 więcej niż w roku 1871.

(*Dal. ciąg nast.*)

[2]) Żałować należy, że w oddziale arabskim i półarabskim powodzenie jest mniejsze, głównie z powodu braku dobrych klaczy rozpłodowych.

[3]) Oprócz tego jeden ogier orenburgski, zaliczony do rzędu koni roboczych w depo saratowskiem.

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

* **Ludność gubernji siedleckiej**, liczba której w początku 1872 roku wynosiła 542,284 głowy obojga płci, w roku tym powiększyła się o 6,686 głów, tak, że z początkiem 1873 roku było 548,970 głów obojga płci. Liczba nowonarodzonych w gubernji w roku zeszłym była: 11,622 głowy płci mezkiej i 11,532 głowy płci żeńskiej, razem 23,194 głowy obojga płci; w tej liczbie dzieci prawych 11,475 płci mezkiej i 11,352 płci żeńskiej, razem 22,827 głów; dzieci z nieprawego łoża 187 płci mezkiej i 180 płci żeńskiej, razem 367 głów. Umarło w zeszłym roku 8,012 płci mezkiej i 8,496 płci żeńskiej, razem 16,508 głów. W taki sposób różnica pomiędzy liczbą nowonarodzonych a zmarłych wynosi 6,686 głów, z których 3,650 płci mezkiej i 3,036 płci żeńskiej.

Stosunek liczby nowonarodzonych do ogólnej cyfry ludności wyraża się jak 1:23,38, co stanowi 4,27%. W liczbie nowonarodzonych procent dzieci prawych wynosi 98,4%, a z nieprawego łoża 1,6%, tak, że jedno dziecko z nieprawego łoża przypadnie na 61,5 prawych. W miastach na 28 prawych nowonarodzonych przypada 1 z nieprawego łoża, to jest na 100 nowonarodzonych w miastach, 96,4 będzie prawych dzieci, a 36 z nieprawego łoża. W zeszłym roku, w miastach procent dzieci z nieprawego łoża w porównaniu z 1871 r. powiększył się o 0,7%. Na wsiach zaś 1 nowonarodzony z nieprawego łoża przypada na 7 prawych, zatem procent dzieci prawych będzie 98,4, a z nieprawego łoża 1,6, w porównaniu z 1871 r. więcej o 0,1%.

Chociaż stosunek procentowy nowonarodzonych z nieprawego łoża powiększył się w porównaniu z 1871 rokiem o 0,8%, lecz to powiększenie, z powodu swej nieznaczności, nie może stanowić wyrażenia upadku moralności ludowej. Wzrost nowonarodzonych dzieci z nieprawego łoża, nie miał wpływu na dzieciobójstwo, dla tego że liczba przestępstw tego rodzaju zmniejszyła się o połowę.

Liczba umarłych w stosunku do ogólnej masy ludności wykazuje, że jeden zmarły przypada na 32,91 żywych, czyli procent zmarłych stanowi 3,04%. W stosunku do liczby nowonarodzonych, stopień śmiertelności oznacza się w następujących cyfrach: na 100 nowonarodzonych przypada 71 zmarłych, w miastach na 100 nowonarodzonych przypada 95 zmarłych, a na wsiach 69. Zestawiając cyfry nowonarodzonych i zmarłych, otrzymamy różnicę 6,686 głów, stanowiących wzrost ludności, wynoszący 1,23%. Porównywając ten wzrost z wzrostem w 1871 roku, przekonywamy się, że 2,3% procent wzrostu, w zeszłym roku zmniejszyło się do 1,07%. W miastach procent wzrostu wynosi 0,2%, a na wsiach 1,03%. Taki mały wzrost objaśnia się przez zgubny wpływ chorób epidemicznych, które panowały w wielu miejscowościach gubernji, a szczególniej w miastach, tak, że w niektórych z nich liczba zmarłych przewyższyła liczbę nowonarodzonych. Tak naprzykład w m. Międzyrzycu na 100 nowonarodzonych przypada 145 zmarłych, w Łukowie na 100—141, w Parczewie na 100—116 i w Włodawie na 100—103. Szczególnie pod tym względem ucierpiał powiat włodawski, gdzie liczba zmarłych przeniosła liczbę nowonarodzonych o 253, kiedy tymczasem w powiecie garwolińskim liczba nowonarodzonych przeniosła liczbę zmarłych o 2,261. Największa śmiertelność przypada w wieku od 1 do 5 lat.

Ślubów zawarto w miastach i na wsiach 3,596, przy czem na miasta przypada 488, a na wsie 3,108, W stosunku do całej ludności, jeden ślub przypada na 153 głów a do liczby nowonarodzonych liczba ślubów ma się jak 1: 63.

Z liczby 3,596 ślubów największa liczba przypada na wiek od 20 –25 lat. Najbardziej obfitującą porą w śluby była jesień, a najmniej lato. W porównaniu z 1871 rokiem liczba ślubów powiększyła się o 61.

Liczba przesiedlonych do gubernji w ciągu roku wynosiła 2,184, a z gubernji 1,688, zatem pierwsza przewyższa drugą o 486. Przesiedleni, posiadając szczupłe środki materjalne, należą do klasy ubogich, utrzymujących się z wyrobku. Przesiedlenie w ogóle nie miało charakteru kolonizacji. Pod względem zaludnienia na 1 mili kwadratowej, powiaty w gubernji idą w następującym porządku: siedlecki na 1 mili kwadratowej 2,764 ludzi, garwoliński 2,571, węgrowski 2,503, sokołowski 2,502, radiński 2,277, bielski 2,034, łukowski 2,033, konstantynowski 1,940, włodawski 1,648. W ogóle w gubernji siedleckiej na 1 milę kwadratową przypada 2,203 ludzi.

Przy rozdziale ludności według narodowości, z 548,970 głów obojga płci przypada: polaków 322,000, rusinów 128,960, żydów 80,860, niemców 13,570, rosjan 1,780, tatarów 200, cyganów 50, cudzoziemców 1,550, razem 548,970.

Zatem na 100 całej ludności przypada: polaków 58,51%, rusinów 23,91%, żydów 14,2%, niemców 2,3%, rosjan 0,32%, innych narodowości 0,3%, tatarów 0,03% i cyganów 0,01%.

Według stanów i wyznań ludność dzieli się w następujący sposób. *Według stanów*: szlachty wewnętrznych gubernij 152 osób, szlachty Królestwa Polskiego 21,817, duchownych z ich rodzinami 1,028, obywateli poczesnych 2, kupców 2,953, mieszczan 78,341, włościan 382,043, kolonistów 16,623, inoplemieńców 154, cudzoziemskich poddanych 2,380, nieograniczenie urlopowanych i dymisjonowanych wojskowych z ich rodzinami 6,275, innych stanów 37,202.

Według wyznań: prawosławnych 1,532, greko-unitów 130,140, starowierców sekty filiponów 97, baptystów 156, katolików 325,655, protestantów 10,260, starozakonnych 83,860, mahometanów 270.

Na greko-unitów przypada 111 kościołów, 5 filij, 37 domów modlitwy, etatowego duchowieństwa 103 osób. Pomiędzy unitami w zeszłym roku zawarto 931 ślubów, 1 ślub na 150,5 głów. Wyznawcy religji katolickiej mają 112 kościołów i 10 filjalnych, 57 kaplic, etatowego duchowieństwa 190 osób. Pomiędzy katolikami zawarto ślubów 1,697, czyli 1 ślub na 191 głów. Protestanci mają 1 kościół, 6 kaplic i 1 dom modlitwy; pomiędzy nimi zawarto 74 śluby, czyli 1 ślub na 139,5 głów. Różnica pomiędzy ogólną liczbą ślubów w gubernji a liczbą ślubów pomiędzy chrześcianami wynosi 894.

Jeżeli z tej liczby odtrącić w przybliżeniu 34 śluby na pozostałe wyznania prócz starozakonnego, to właściwie na starozakonnych przypadnie 860 ślubów, czyli 1 ślub na 94 głowy. W taki sposób największa liczba ślubów stosunkowo była pomiędzy starozakonnymi. Pod względem administracyjnym katolicy znajdują się pod władzą lubelskiego rzymsko-katolickiego konsystorza, greko-unici grecko-unickiego konsystorza, a protestanci dzielą się na trzy parafje: lubelską ewangielicko-augsburgską, węgrowską i sodolską.

—

* **Ceny targowe bydła, zboża i innych artykułów żywności w m. Suwałkach, od 28 listopada (10 grudnia) do 5 (17) grudnia 1873 roku.** *Ceny przeciętne były następujące*: Za konia od 25 do 70 rub., za wołu od 30 do 55 rub., za krowę od 20 do 30 rub., za cielę od 3 do 4 rub., za wieprza od 15 do 30 rub., za owcę lub barana od 3 rub. do 3 rub. 50 kop. — Za czetwert: żyta 8 rub. 95 kop., jęczmienia 6 rub. 50 kop., owsa 4 rub. 5 kop., gryki 6 rub., grochu 8 rub. 95 kop., kartofli 2 rub. 45 kop.—Za czetweryk czyli $^1/_{16}$ część czetwerti: kaszy pszennej 1 rub. 90 kop., jęczmiennej 1 rub. 30 kop., gryczanej grubej 1 rub. 80 kop., drobnej 1 rub. 60 kop.—Za pud: mąki pszennej 1-go gatunku 2 rub. 40 kop., 2-go gatunku 2 rub. 20 kop., żytniej 1-go gatunku 1 rub. 20 kop., 2-go gatunku 70 kop.—Za funt: chleba pytlowego $3^1/_4$ kop., razowego 2 kop., mięsa wołowego 1-go gatunku $7^1/_2$ kop., 2-go gatunku 7 kop., cielęciny 7 kop., wieprzowiny 1-go gatunku 9 kop., 2-go gatunku $8^1/_2$ kop., baraniny $5^1/_2$ kop. (*Dzien. Gub. Suw.*).

—

* Dnia 31 października (12 listopada), we wsi Szczepanki-Stara-Wieś, w powiecie prasnyskim, chłopcy włościańscy, bracia Zbikowscy, Wincenty 4 i Jan 7 lat wieku mający, podczas nieobecności rodziców w domu, **najedli się rośliny jadowitej blekotu**, i pomimo udzielenia im pomocy lekarskiej, zmarli następnego dnia.

—

* Dnia 4 (16) listopada, we wsi Kuchary-Jeżowo, w powiecie płockim, na córce włościanina Franciszka Biegalskiego, Józefie, lat 4 wieku mającej, **zapaliło się ubranie**, skutkiem czego dziewczynka poparzyła się tak mocno, że w kilka godzin zakończyła życie. (*Dziennik gub. Płocki*).

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

Warunki i program ogólnej wystawy płodów rolniczych, odbyć się mającej w Warszawie w miesiącu wrześniu 1874 roku *).

I. Warunki wystawy.

§ 1. Z Najwyższego zezwolenia, w celu zachęcenia i podniesienia wszelkich gałęzi gospodarstwa wiejskiego, urządzona będzie w Warszawie, w miesiącu wrześniu 1874 roku, ogólna wystawa płodów rolniczych i ogrodnictwa, z dopuszczeniem do udziału w takowej wystawców z wewnętrznych gubernji Cesarstwa, oraz wystawców zagranicznych.

§ 2. Prawo przyjęcia udziału w wystawie służy nie tylko osobom prywatnym, to jest właścicielom i dzierżawcom tak większych jako i drobnych posiadłości ziemskich, oraz mieszkańcom miast, lecz nadto wszelkiego rodzaju, czy to rządowym czy prywatnym, instytucjom, zakładom naukowym i t. p.

§ 3. Cudzoziemcy mogą również przyjąć udział w wystawie, bez prawa atoli ubiegania się o nagrody.

§ 4. Wszystkie przedmioty na wystawie okazać się mające, dzielą się na 6 głównych oddziałów, a mianowicie: *Oddział I.* Płody rolnicze, ogrodnicze i leśne. *Oddział II.* Inwentarz żywy, jako to: konie, bydło rogate, owce, nierogacizna, psy i drób, — a prócz tego: ryby, pijawki, pszczoły i jedwabniki. *Oddział III.* Płody przemysłu rolniczego i leśnego. *Oddział IV.* Machiny, przyrządy i narzędzia rolnicze, oraz popisy pracowników. *Oddział V.* Plany i modele budowli wiejskich, oraz materjały budowlane nie palne. *Oddział VI.* Wzorowo urządzone gospodarstwa rolne i rachunkowość gospodarcza.

§ 5. W każdym z powyżej wymienionych oddziałów urządzają się konkursa, wyszczególnione poniżej w programie wystawy.

§ 6. Wszyscy pragnący przyjąć udział w wystawie, obowiązani są zawiadomić o tem komitet wystawy **), i najpóźniej do dnia 3 (15) lipca 1874 r. złożyć deklaracje podług przepisanych dla każdego oddziału wzorów, z zamieszczeniem w odpowiednich rubrykach tychże potrzebnych objaśnień. Jeśliby wszakże pp. wystawcy, niezależnie od takowych objaśnień, zechcieli prócz tego dostarczyć komitetowi bardziej szczegółowych wiadomości, czy to pod względem uprawy gruntów i produkowania w swoich posiadłościach różnego rodzaju zbóż lub innych roślin, czy też co do chowu inwentarza, oraz produkowania i zbytu płodów wszelkich gałęzi przemysłu rolniczego, takowe również poddane zostaną pod rozpatrzenie właściwych sędziów, i w miarę uznania ich ważności, zamieszczone będą w sprawozdaniu.

§ 7. Ponieważ nagrody przyznawane będą tylko za przedmioty wyprodukowane lub wyrobione w granicach państwa, przeto pochodzenie miejscowe każdego okazu umieszczonego na wystawie powinno być udowodnione w sposób przy wzorach deklaracji wskazany; a mianowicie: rzetelność każdej deklaracji winna być stwierdzoną własnoręcznym podpisem wystawcy, oraz poświadczoną przez dwóch sąsiednich posiadaczy. Własnoręczność zaś podpisów winna być poświadczoną przez miejscową władzę policyjną.

Uwaga. Deklaracje dla posiadaczy drobnych własności ziemskich powinny być sporządzone i poświadczone przez miejscowy zarząd gminy.

§ 8. Wszystkie przedmioty należące do jednej lub więcej osób, winny być umieszczone w deklaracji pod oddzielnym numerem porządkowym. Płody przeznaczone na wystawę zbiorowo, jak np. owoce, mogą mieć tylko numer zbiorowy, ale każdy gatunek lub odmiana, należąca do jednego zbioru, rozróżnioną być ma oddzielną literą umieszczoną obok nazwy przedmiotu.

§ 9. Każdy z przedmiotów przeznaczonych na wystawę opatrzony być winien napisem na kartce, który wskazywać będzie: gubernję, powiat, gminę, nazwisko wystawcy i nazwę wystawionego przedmiotu, oraz cenę, jeżeli wystawca oświadczy, że życzy sobie aby przedmiot był sprzedany na wystawie, lub jeżeli tego wymagają warunki konkursu.

§ 10. Wszystkie przedmioty powinny być, kosztem wystawcy, dostawione do lokalu na urządzenie wystawy przeznaczonego, w terminach następujących: *a*) Płody, zboże, warzywa i produkta, kwalifikujące się do oddziałów I i III, nie wcześniej jak na 10 i nie później jak na 3 dni przed otwarciem wystawy. *b*) Konie, bydło, owce i w ogóle wszelkie inwentarze żywe (oddział II) nie wcześniej jak na 5 dni i nie później jak na 3 dni przed otwarciem wystawy. *c*) Machiny, narzędzia i w ogólności przedmioty kwalifikujące się do oddziałów IV i V, nie wcześniej jak na 14 i nie później jak na 7 dni przed otwarciem wystawy. *d*) Plany i opisy kwalifikujące się do oddziałów V i VI, najpóźniej na jeden miesiąc przed otwarciem wystawy. Po upływie powyższych terminów, komitet będzie miał prawo odmówić przyjęcia przedmiotów na wystawę. Dla ułatwienia wystawcom środków odstawienia przedmiotów na wystawę, komitet odniesie się w tej mierze do zarządów dróg żelaznych i o rezultacie w swoim czasie ogłosi.

Uwaga. O miejscu, w którem wystawa będzie urządzoną, oddzielnie podanem zostanie do publicznej wiadomości.

§ 11. Od jednego wystawcy przyjmuje się na wystawę: koni i bydła rogatego—nie więcej jak po 4 sztuki do każdego konkursu; zaś owiec—najmniej po 3 i nie więcej jak po 6 sztuk; nierogacizny— nie więcej jak po 6 sztuk.

§ 12. Wystawa otwiera się dnia 3 (15) września 1874 roku o godzinie 12 w południe i trwać będzie do dnia 8 (20) września. Wystawcy są obowiązani w ciągu trzech dni po skończeniu wystawy odebrać swoje przedmioty, w przeciwnym razie, po upływie tego terminu będą wezwani o to przez komitet. Jeżeli zaś pomimo to właściciele przedmiotów umieszczonych na wystawie, nie zgłoszą się w ciągu jednego tygodnia po odbiór takowych, to przedmioty rzeczone oddane będą na rzecz Towarzystwa dobroczynności. Po upływie trzech dni po zamknięciu wystawy, komitet nie przyjmuje na siebie odpowiedzialności za całość dostawionych przedmiotów.

§ 13. Koszta utrzymania i doglądania inwentarza żywego przysłanego na wystawę, należą do wystawców; komitet jednakże ułatwi im możność nabycia na miejscu paszy, w dobrym gatunku, po cenach stałych i o ile można umiarkowanych.

§ 14. Za odznaczające się na wystawie przedmioty udzielone będą nagrody: w medalach złotych, srebrnych i brązowych, nagrody pieniężne, listy pochwalne, oraz upominki w przedmiotach.

§ 15. Jeżeliby kto z osób prywatnych życzył sobie do nagród rządowych dołączyć i od siebie jaką nagrodę za niektóre przedmioty na wystawie okazać się mające, winien złożyć takową komitetowi, przy piśmiennej deklaracji, przynajmniej na trzy miesiące przed otwarciem wystawy, z szczegółowem przy tem objaśnieniem warunków przysądzenia takowej nagrody.

§ 16. Nagrody będą ogłoszone po ukończeniu czynności wyznaczonych przez komitet odzielnych delegacji biegłych, dla ocenienia przedstawionych na wystawie przedmiotów,

§ 17. Po zamknięciu wystawy, komitet ogłosi drukiem szczegółowe o niej sprawozdanie. (*d. c. n.*)

*) „Program wystawy płodów rolniczych i gospodarskich w Warszawie." W drukarni gubernialnej, 1873.

**) Komitet wystawy, pod przewodnictwem gubernatora cywilnego warszawskiego ustanowiony, mieści się w Warszawie, w pałacu b. Dyrektorów Głównych Skarbu przy placu bankowym.

Z INNYCH GUBERNJI.

* Z Woroneża telegrafują do gazety *Mosk. Wiedom.* pod d. 5 grudnia, że **woroneżskie gubernialne zebranie ziemskie postanowiło oddać do rozporządzenia ziemstwa samarskiego 25,000 rub.** bez zwrotu.

—

* Gazeta *Donsk. Wiestn.* donosi, że niedawno zapadła decyzja **wypłacenia 28,821 rub.**, z kapitału kałmuckiego, na udzielenie **wsparcia kałmukom dońskim**, z powodu nieurodzaju.

—

* **Na korzyść włościan gubernji samarskiej**, poszkodowanych z powodu nieurodzaju, otrzymał kupiec A. F. Duchimow od **moskiewskiej gminy kupieckiej 5,000 rub.**, z poleceniem zakupienia zboża i rozdania takowego według swego uznania.

Za całą tę sumę kupione zostało zboże, które, po zebraniu niezbędnych wiadomości, w czasie o ile można najkrótszym, będzie przesłane do wsi powiatów nikołajewskiego i buzułuckiego. (*Gon. Urzęd.*)

—

* Byli **wychowańcy St.-Petersburgskiej szkoły handlowej**, obchodząc w roku zeszłym **stuletni jubileusz swego zakładu**, postanowili założyć Towarzystwo dla wspierania swych kolegów i ich rodzin. Towarzystwo rozpoczęło swe czynności 19 lutego roku bieżącego. W dniu 2 grudnia miało miejsce ogólne zgromadzenie jego członków, na którem było odczytane sprawozdanie o stanie interesów Towarzystwa za rok sprawozdawczy, kończący się 1 października. Ze sprawozdania okazuje się, że Towarzystwo na 1 października składało się z 188 członków, z których 40 ofiarowało nie

mniej jak po 100 rub. każdy, a 148 oznajmiło życzenie płacenia nie mniej jak 10 rub. rocznie. Tak ze składek członków, jak i z innych dochodów, Towarzystwo miało 5,812 rub. Z tej sumy wydało 1,140 rub. 41 kop., w tej liczbie na wsparcia 14 osobom 835 rub. Remanent kapitału wynosi 4,671 rub. 99 kop. Oprócz wsparć pieniężnych, Towarzystwo umieściło 20 byłych wychowańców szkoły. Pragnąc utrwalić istnienie Towarzystwa, ogólne zebranie postanowiło składek 100 rublowych nie wydawać, lecz używać na cele Towarzystwa tylko procent od nich. Pożyteczne cele, jakie postawiło sobie Towarzystwo za zadanie, nie przestają ściągać do jego grona nowych członków, liczba których na 1 grudnia doszła do 210. (*Golos*).

—

* **Ślady chrześcijaństwa w Turkiestanie.** (Z „Turk. Wied."). Istnienie chrześcijaństwa, jako herezji nestorjańskiej, w granicach nizin środkowo-azjatyckich (Samarkand) i miejscowości wyniosłych (Kaszgar, Jarkan, Sza-czżeu), oraz szerzenie się jego w dalekich stronach, od brzegów morza Śródziemnego do Persji z jednej, tudzież do granic Mongolji, Chin i Indji z drugiej strony, znajduje potwierdzenie, zarówno w dziełach podróżników europejskich, którzy zwiedzali Azję środkową, tudzież w kronikach chińskich, arabskich (Abulfa, Faradż) i syryjskich, jak i w pomnikach syryjskich z kamienia i innych.

Fakta historyczne istnienia chrześcijaństwa w miejscowościach wyniosłych Azji środkowej są następujące:

Podróżnik z XIII wieku (około r. 1253), W. Rubruquis (Ruisbrock), opisując ziemię ujgurów, powiada: „tam również, w górach Organum, w zachód mieszkali jugurowie (ugurowie), bałwochwalcy; w miastach ich mieszkali wszędzie chrześcijanie niestorjanie, razem z saracenami (mahometanami). Nestorjanie używali pisma ujgurskiego, nawet w kościołach swoich..."

Dalej, z podróży Ruisbrocka dowiadujemy się, że wyjechał on na św. Andrzeja, 30 listopada, z Uckału (Kajłoku), i po trzech godzinach drogi przyjechał do miasteczka czy też wsi nestorjańskiej, gdzie wraz z towarzyszami podróży zmówił radośnie „Salve Regina!"

Około dwudziestu lat po Rubriquisie (1272—1293), Marco-Polo, mówiąc o tychże krajach, wspomina o prozelitach trzech wyznań, którzy mieszkali w Charaszarze, Tiań-Szanie, mianowicie o nestorjanach, mahometanach i bałwochwalcach.

Przy wzmiance o okolicy jarkandzkiej (jarkiendzkiej), Marco-Polo (XIII wiek) powiada, że pozostałe one pod władzą wielkiego chana i zaludniona jest po większej części przez mahometanów, lecz że znajdują się tam także chrześcijanie sekty nestorjańskiej. O Kaszgarze mówi on, że oprócz mahometanów, jest tam także trochę chrześcijan sekty nestorjańskiej, którym dozwolonem jest przestrzegać obrzędy swojej wiary i którzy mają swoje kościoły. O istnieniu chrześcijan w Charaszarze wspomina także ksiądz W. Goes (1604 r.), który nawrócił tam na wiarę chrześcijańską kilka osób wysoko postawionych. Kroniki chińskie dynastyczne (VII— X wiek) obejmują także wiadomości o istnieniu w Turkiestanie wschodnim wiary chrześcjańskiej, mianowicie sekty nestorjańskiej (da-cziń), oraz o prześladowaniu duchowieństwa przez cesarza daczińskiego Suań-Czuna (panował od 846 do 859 roku), które to prześladowania zależały na odsyłaniu księży do ich ojczyzny i na konfiskowaniu należących do nich gruntów. Co się zaś tyczy autorów mahometańskich z wieków średnich, są oni zdania, że nie warto wspominać o krajach godnych pogardy kjafirów (niewiernych), ich sąsiadów. Dla tego też powodu nie znajdujemy u autorów mahometańskich żadnych wiadomości o chrześcijaństwie wśród krajów Islamu.

—

* Dnia 1 grudnia spuszczoną została w Nikołajewie zestawiona w tameczniej admiralicji **maszyna do wybierania ziemi**, przeznaczona **do oczyszczenia farwateru rz. Bugu i limanu dnieprzańskiego**, pogłębianie którego stało się niezbędną koniecznością, w obec budowy statków pancernych w porcie Nikołajewskim. Maszyna ta ma 30 sił i będzie pogłębiała na 25 stóp.

—

* Do gazety *Golos* telegrafują z Odesy, że 3 grudnia, w sali giełdowej, **obchodzono ukazanie się w Odesie wody dnieprzańskiej**, przez obiad na cześć prezydenta miasta p. Nowosielskiego. Na pamiątkę tego dnia postanowiono założyć w Odesie szkołę techniczną i na cześć prezydenta miasta nazwać główną fontannę naprzeciwko katedry „Nowosielską". Oprócz tego zebrano 3,600 rub. na korzyść cierpiących głód.

—

* Czasopismo *Jeżeniedielnik* podaje następujące szczegóły o utworzonem w Helsingforsie, pomiędzy robotnikami zakładów kolei żelaznej, **Towarzystwie wstrzemięźliwości**. Celem tego Towarzystwa jest rozpowszechnianie pomiędzy jego członkami uczciwości i przeszkadzanie nadużyciom trunków gorących i usiłowanie, za pomocą biblioteki i innych oddziaływań, wprowadzenia pomiędzy jego członkami przyzwoitości i ukształcenia. Za przekroczenie postanowień oznaczona została kara w ilości pięciu marek. Pieniądze z kar i inne dochody mają być użyte, według bliższego rozporządzenia Towarzystwa, na założenie biblioteki i na inne środki do ukształcenia.

—

* *Dziennik gub. Ołoniecki* donosi, że w powiecie Wytegrskim, w pięciu miejscach odkryto **pokłady rudy żelaznej**.

—

* **W Wiatce**, od 20 listopada, w sali muzeum publicznego, otwarta jest **wystawa sztuk pięknych**, z robót bezpłatnej szkoły rysunkowej wiackiego Towarzystwa Dobroczynności. (*Gon. Urzęd.*)

—

* **W Woroneżu** zamierzają urządzić w 1874 r. **wystawę płodów gospodarstwa wiejskiego i innych**. (*Gon. Urzęd.*)

—

* **W Symbirsku**, 21 listopada r. b. otwarty został **oddział wołgsko-kamskiego banku handlowego**. (*Gon. Urzęd.*)

—

* **Uralsk.** Dane było tu przedstawienie amatorskie, chód z którego będzie rozdzielony pomiędzy rodziny kozaków, zabitych i zmarłych w kampanji chiwijskiej. (*Gon. Urzęd.*)

Ruch handlu jarmarcznego w Rosji w ostatnich pięciu latach (1868—1872 r.)

III.

JARMARKI DRUGIEGO RZĘDU.

(*Dalszy ciąg* [1]).

15. Jarmark majowy w m. Bałcie (w gubernji Podolskiej).

(Od 25 maja do 1 czerwca).

A. Przywieziono i sprzedano towarów:

Ważniejszych:

a) *Ruskich:*		W 1868 r. Ruble.	W 1869 r. Ruble.
Jedwabnych	(przyw.	112,000	110,688
	(sprzed.	100,000	10,690
Półjedwabnych	(przyw.	84,500	81,690
	(sprzed.	21,400	20,600
Galanterij	(przyw.	110,000	100,000
	(sprzed.	56,000	45,000
Cukru	(przyw.	35,400	33,696
	(sprzed.	15,200	14,800
Bydła rogatego	(przyw.	70,000	69,000
	(sprzed.	38,500	36,000
Koni	(przyw.	362,385	273,379
	(sprzed.	183,421	90,920
W ogóle towarów ruskich	(przyw.	1,037,040	956,602
	(sprzed.	554,714	344,411
b) *Zagranicznych:*			
Jedwabnych	(przyw.	75,350	13;460
	(sprzed.	5,350	4,865
Galanterij	(przyw.	45,450	42,300
	(sprzed.	13,225	12,968
W ogóle towarów zagranicznych	(przyw.	286,610	213,298
	(sprzed.	81,575	110,493
W ogóle wszystkich towarów	(przyw.	1;323,650	1,169,900
	(sprzed.	636,289	454,904

B. Otrzymano dochodu:

a) Przez mieszkańców z najmu domów i sklepów	7,000	Nie wykazano.
b) Przez miasto z należących doń placów	2,596	

Z przedmiotów przemysłu rękodzielniczego tak ruskiego, jak zagranicznego, na jarmark majowy w Bałcie przywozi się najwięcej *jedwabnych* i *półjedwabnych* wyrobów, a z innych towarów *galanterij*. Zrzeszta i tych towarów przywożą rusey kupcy zaledwie za 100,000 rub., a zagraniczni zaledwie za dziesiątki tysięcy przytem sprzedaż ich (jak w 1869 roku spozedaż towarów jedwabnych) idzie bardzo tępo. Następnie główny przedmiot handlu jarmarcznego stanowią *konie*, których przyprowadza się czasem (w 1868 r.) za 360,000 rub. i sprzedaje się około $\frac{1}{2}$ (w 1868 r.) i $\frac{1}{3}$ (1869 r.). Ogólne sumy obrotów w ciągu pięciolecia 1865 — 1869 r. były następujące:

	Przywieziono. Ruble.	Sprzedano. Ruble.
W 1865 roku	1,174,077	560,495
„ 1866 „	1,466,930	516,595
„ 1867 „	1,128,050	415,989
„ 1868 „	1,323,650	636,289
„ 1869 „	1,169,900	454,904
Średnio rocznie.	1,252,521	516,854

Cyfry te wskazują, że obroty handlowe z roku na rok mało się zmieniają, i z przywozu nieco przenoszącego 1 miljon rubli sprzedaje się prawie połowa.

16. Jarmark na Wniebowzięcie w m. Taganrogu.

(W sierpniu).

		W 1868 r.	W 1869 r.	W 1870 r.	W 1871 r.	W 1872 r.	Średnia cyfra za 5 lat.
		R	U	B	L	E.	
W ogóle towarów.	(przywieziono.	1,249,000	1,272,000	350,000	1,330,000	1,020,000	1,044,200
	(sprzedano	215,000	220,000	70,000	295,500	191,000	198,200
Dochód miasta z należących doń placów i sklepów		5,088	5,014	5,544	5,378	4,557	5,118

Przywóz i sprzedaż towarów na jarmarku na Wniebowzięcie w Taganrogu w ciągu pięciolecia od 1868—1872 r., z wyjątkiem 1870 roku, były corocznie jednakowe: przywóz wynosił nieco więcej nad 1,000,000 rub., sprzedaż zaś około 200,000 to jest około $\frac{1}{5}$ przywozu, co nie można nie nazwać niezadawalniającem. Zaś w 1870 roku kiedy na jarmarku w Niższym Nowogrodzie i na niektórych innych jarmarkach ruskich, w skutku wojny franko-niemieckiej, znacznie zmniejszył się przywóz głównego przedmiotu naszego handlu jarmarcznego — wyrobów *bawełnianych*, i przywóz na jarmark w Taganrogu zmniejszył się prawie 4 razy (z 1,272,000 do 350,000 rub.), sprzedaż zaś (za 70,000 rub.), stanowiła po dawnemu nie więcej nad $\frac{1}{5}$ przywozu.

A. Przywieziono i sprzedano towarów (rusk'ch):

(Ważniejszych):

		W 1868 r. Rubli.	W 1869 r. Rubli.
Bawełnianych	(przyw.	903,000	Przyw.
	(sprzed.	603,000	500,000
Wełnianych	(przyw.	380,000	Sprzed.
	(sprzed.	200,050	190,000
W ogóle towarów	(przyw.	1,383,800	710,140
	(sprzed.	866,950	250,835

B. Otrzymano dochodu:

a) Przez mieszkańców z najmu domów	1,500	Nie wykazano.
b) Przez kantor jarmarczny ze sklepów	1,118	

W 1868 r. na jarmarki na Ofiarowanie N. Marji Panny i na św. Mikołaja w słobodzie Chałuju, wyrobów *bawełnianych* dostarczono około $\frac{3}{7}$ wszystkich w ogóle towarów, prawie całą resztę przywozu stanowiły wyroby *wełniane*. Pierwszych sprzedano około $\frac{2}{3}$, ostatnich prawie $\frac{1}{2}$ przywozu; stosownie do tego i ogólna suma sprzedaży wszystkich towarów wynosiła blizko $\frac{2}{3}$ przywozu. Ale w następnym (1869) roku, wyrobów bawełnianych i wełnianych razem dostarczone było tylko za 500,000 rub. to jest prawie trzy razy mniej, przyczem i sprzedaż nie doszła nawet do $\frac{2}{5}$ przywozu. W skutku tego i ogólna suma przywozu, była niższa niż w roku poprzednim dwa razy, a sprzedano zaledwie około $\frac{1}{3}$ przywozu. (*Gon. Urzęd.*). (*D. c. n.*).

17. Jarmarki na Ofiarowanie N. Marji Panny i św. Mikołaja w słobodzie Chałuju (w powiecie Wiaznikowskim, w gubernji Włodzimierskiej).

(Od 20 listopada do 9 grudnia).

[1]) Patrz Nr. 263 *Dzien. Warsz.*

TELEGRAMY

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 26 grudnia. — Bazaine odwieziony został wczoraj do fortu św. Małgorzaty.

Armja Moriones'a wsiadła w San-Sebastian na okręty i wylądowała wczoraj w Santona, koło Santander.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

* Z Wersalu piszą pod dniem 22 grudnia do gazety *Nord:* Obecność p. Magne, który jakkolwiek cierpi jeszcze na katar płuc, zajął atoli dziś swoje miejsce w Zgromadzeniu Narodowem, przyczyniła się do ożywienia i przyśpieszenia rozpraw nad budżetem jego ministerstwa. Jedno słowo z ust ministra sprawia większy skutek, niż trzy mowy wygłoszone przez jego podsekretarza stanu, zarzuty bowiem stają się w takim razie trudniejszemi z powodu zwięzłości i dokładności odpowiedzi i rozprawy kończą się bardzo prędko. Uwaga zrobiona onegdaj przez p. Lefebure, że nie trzeba zaprowadzać takich oszczędności, których rezultat mógłby być odmiennym od przewidywanego i pozostawałby nawet w sprzeczności z celem wytkniętym, nie przekonała bynajmniej Zgromadzenia. Dziś zaś, taż sama uwaga, powtórzona przez p. Magne'a, trafiła ze wszech miar do przekonania Zgromadzenia, które odrzuciło poprawkę zmierzającą do zmniejszenia o 180,000 fr. kredytu 2,163,000 fr., włączonego do budżetu na zasadzenie lasami i odarniowanie gór. Następnie, kredyta dotyczące dóbr rządowych, podatków stałych, akcyzy tabacznej i poczt, uchwalone zostały z szybkością, od jakiej odzwyczajono się w ciągu dwóch posiedzeń poprzednich. Poprawka p. Roula-Duval, żądająca unieważnienia uchwały Zgromadzenia z roku 1871, na mocy której dochody miejskie włączone zostały do opłat szczególnych i do dochodów ogólnych w głównych miastach departamentalnych, zbijana była przez p. Pouyer-Quertier, który będąc podówczas ministrem skarbu, zaproponował Zgromadzeniu stopniowe zlanie tych dochodów. P. Magne stwierdził, że zniesienie opłat w miastach głównych spowodowało trudności i zwłokę w poborze dochodów i zarazem przeciążyło nawałem pracy poborców jeneralnych. Zgadza się on atoli, ażeby próba ta przedłużoną została jeszcze na rok jeden, jak tego życzy sobie p. Pouyer-Quertier i jak to zaleca komisja służby administracyjnej, pod warunkiem, że na przyszłość, nowe jednoczenie dochodów przedsiębrane będzie z przezornością zalecaną przez interes skarbu. Ponieważ p. Raoul-Duval obstawał za natychmiastowem głosowaniem nad tą kwestją, przeto poprawka jego odrzucona została 456 głosami przeciw 162. — Komisja budżetowa otrzymała dziś z rana, przed posiedzeniem, od swego sprawozdawcy zawiadomienie o układzie zawartym pomiędzy państwem a ex-cesarzową Eugenją. Ponieważ p. Chesnelong oświadczył, że zawiadomienie to uczynione zostało jedynie półurzędownie, przeto członkowie lewicy, zasiadający w komisji, postanowili interpelować rząd dla spowodowania ze strony Zgromadzenia uchwały, zdolnej nadać temu zawiadomieniu charakter urzędowy. P. Fourcand miał sobie zleconem podniesienie tej kwestji z trubuny. P. Fourcand wystąpił z zapytaniem, czy rząd ma zamiar złożyć w izbie projekt do prawa w przedmiocie ratyfikowania umowy pomienionej. Desseilligny odpowiedział, że rząd uznał za stosowne załatwić w sposób polubowny sprawę zawikłaną, kwalifikująca się właściwie do rozpoznania przez trybunały, lecz że umowa ta może stać się obowiązującą jedynie po jej zatwierdzeniu przez Zgromadzenie, przepisy bowiem wymagają tego dla wszelkich umów, wkładających w jakimkolwiek bądź stopniu zobowiązania na finanse państwa. Złożony przeto będzie w Zgromadzeniu projekt do prawa w tym względzie.—Panuje przekonanie, że rozprawy nad budżetem dochodów ukończone zostaną nie prędzej jak w sobotę; wszelakoż ministrowie dokładają wszelkich starań celem zniewolenia większości do przyspieszenia rozpraw, bez wdawania się w drobnostki wywoływane przez poprawki. P. Du Temple, widząc, że kolej na jego interpelację może przyjść dopiero w chwili odroczenia posiedzeń izby, jeżeli ma być roztrząsany wprzód projekt do prawa dotyczącego nominacyi merów, zaproponował Zgromadzeniu Narodowemu, ażeby oddało jego interpelacji pierwszeństwo przed prawem pomienionem; lecz sama nawet prawica odrzuciła to żądanie. Prawo przeto o nominowaniu merów roztrząsane będzie prawdopodobnie w przyszły poniedziałek. W takim razie, dla roztrząśnięcia tego prawa, Zgromadzenie będzie mieć tylko trzy dni, który to przeciąg czasu nie jest zbyt długi, zważywszy, że zapowiedziano już w tym względzie dwadzieścia poprawek, liczba zaś mówców, którzy mają wziąść udział w rozprawach ogólnych, wynosi około piętnastu. Ponieważ prawo pomienione ma być uchwalone we środę, 31-go stycznia, przeto Zgromadzenie odroczy w tym dniu swe posiedzenia do 12 stycznia. Nie będzie to atoli odroczeniem formalnem, lecz jedynie zawieszeniem posiedzeń, tak, iż nie zachodzi potrzeba zamianowania komisji ustającej, prezydent bowiem będzie mógł w razie potrzeby zwołać w każdej chwili izbę.

* Podług ostatnich wiadomości z Hiszpanji, poddanie się Kartageny zdaje się już nieuniknionem. W skutek wysadzenia w powietrze jednego z magazynów prochu i zamięszania jakie ztąd wynikło w mieście, popłoch ogarnął powstańców. Jeżeli mamy wierzyć wiadomościom przesłanym do angielskiego dziennika *Standard*, to codziennie pojawia się znaczna ich liczba u przednich straży armji oblegającej, w celu złożenia aktu uległości Jeden z dowódców powstania, Roque Barcia, został podobno aresztowany z rozkazu Contreras'a jako warjat za to, iż przechadzał się po ulicach Kartageny i odczytywał proklamację jenerała wojsk republikańskich przyrzekającą wszystkim amnestję, którzy się poddadzą i że doradzał poddanie się na wiarę tej proklamacji. Z innej znów strony wiadomo, że oblegający otrzymali liczne posiłki.

Telegramy z gazet zagranicznych.

* *Paryż, 23 grudnia.* Minister spraw zagranicznych, książę Décazes, miał konferencję z kawalerem Nigra, posłem włoskim. Ten ostatni, jak powiada *Agence Havas*, miał złożyć oświadczenie jak najformalniejsze, że usposobienie rządu włoskiego dla Francji nacechowane jest największą przyjaźnią.

* *Wersal, 23 grudnia.* Na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia narodowego, na interpelację deputowanego Soubeyran, jakie instrukcje udzielone zostaną delegowanym francuzkim na konferencję, która ma odbyć się 8 stycznia 1874 roku w przedmiocie rewizji konwencji monetarnej z roku 1865, minister skarbu Magne odpowiedział, że i sam Soubeyran należeć będzie do liczby delegowanych francuzkich; minister dodał, że chodzić będzie nie o wycofanie srebra z obiegu. Konferencja zastanawiać się będzie nad środkami zdolnemi zapobiedz deprecjacji srebra.

* *Bajonna, 14 grudnia.* Oddział karlistowski, dowodzony przez jenerała Elio, stanął naprzeciw armji Moriones'a; panuje przekonanie, że ten ostatni będzie zmuszony wsiąść na okręta i odpłynąć do Santander.

* *Wiedeń, 22 grudnia. Neue Freie Presse* podaje z Konstantynopola wiadomość, iż Porta wypowiedziała za pośrednictwem noty okólnikowej wszystkie zawarte przez siebie traktaty handlowe. Minister spraw zagranicznych, Reszyd-pasza usprawiedliwia w pomienionym okólniku konieczność rewizji istniejących traktatów handlowych ze względu na zmienione położenie handlu i przemysłu.

* *Haga, 22 grudnia.* Podług otrzymanych tu wiadomości z Atchinu przez Penang, Kraton otoczonem zostało przez niderlandzkie wojska marynarki, mające ciężką artylerję. Jenerał van Swieten wezwał sułtana powtórnie do bezwarunkowego poddania się.

* *Haga, 23 grudnia.* Urzędowa depesza z Penang z dnia 20 grudnia donosi, iż zajęcie rzeki Atchinu, oraz zdobycie twierdzy Tongkoe-Kali i wszystkich innych fortec po obu stronach wspomnionej rzeki położonych, nastąpiło bez znacznych strat. Nieprzyjaciel skutkiem ostatniej porażki, jakiej doznał, oraz ostrzeliwania z dział morskich wielkiego kalibru, zdaje się być zniechęcony. Jenerał van Swieten dokłada obecnie starań dla rozpoczęcia układów z sułtanem, który zdaje się być skłonnym do poddania się. Przygotowują się dalsze działania przeciwko Kratonowi na wypadek, gdyby takowe okazały się potrzebnemi. Pogoda jest pomyślną; stan zdrowia wojsk polepszył się znacznie i ożywione są one ufnością.

* Na **pomnik** wznieść się mający w Düsseldorfie mistrzowi sztuki niemieckiej **Piotrowi Corneliusowi**, nadesłano około 20 projektów, które są wystawione na czas nieograniczony w temże mieście, w letnim lokalu Towarzystwa sztuk pięknych „Malkasten." Do konkursu tego nadesłali swe prace artyści z Rzymu, Wiednia, Drezna, Monachium, Berlina, Münster, Karlsruhe, Düsseldorfu i t. p. Fundusze do wystawienia pomnika będą zebrane za pomocą dobrowolnych ofiar; dotąd wpłynęło dopiero 20,000 talarów.

—

* **W celu obserwacji przejścia Venus** w r. 1874, wyznaczono ze strony Anglji pięć stacij. W północnej części Indij, czynności te będzie spełniać fotografja, ku czemu posłano tam potrzebne przyrządy. Na ostatniem posiedzeniu Towarzystwa astronomicznego w Londynie, Sir George Biddel oświadczył, że samo wyznaczenie stacij nie jest dostatecznem, albowiem idzie o to, czy do takowych będzie można dostać się i znaleść tam odpowiednie środki do wyżywienia. Astronom dodał nadto, że on i jego koledzy postanowili nie udawać się do miejscowości, któraby nie przedstawiała bezpieczeństwa, lub gdzieby nie było stosownych pomieszkań. Studenci i osoby prywatne mające zamiar przyłączenia się do wyprawy, odbywają studja w obserwatorjum w Greenwich, gdyż zachodzi potrzeba, ażeby wiedzieli naprzód, jakie będą ich zajęcia. Tenże mówca oświadczył, że przygotowuje się ze strony Anglji pięć, ze Stanów Zjednoczonych ośm, z Francji pięć i ze strony Niemiec cztery wyprawy naukowe.

p. o. Redaktora **Henryk Bartsch**.

BILANS
Banku Handlowego w Warszawie
po dzień 18 (30) Listopada 1873 r. wł.

Nr. bieżący	TYTUŁ RACHUNKU	Bank Handlowy w Warszawie		Oddział St. Petersburgski.		Ogółem	
	STAN CZYNNY.						
1	Gotowizna w kassie	362,428	27	243,136	71	605,564	98
2	Rachunki bieżące w innych Bankach	295,507	86	2,532,100	—	2,827,607	86
3	Skupione weksle w walucie krajowej	2,867,053	62½	2,955,267	51	5,822,321	13½
4	„ „ „ zagranicznej	94,226	06½	483,528	54	577,754	60½
5	Weksle do zainkassowania	152,321	19½	4,283	70	156,604	89½
6	Pożyczki bezterm. na zastaw Pap. Publ. (on call.)	—	—	—	—	—	—
	a) Pap. Publ. przez Rząd poręcz. i List. Zast.	21,610	—	465,620	81	1,170,839	56
	b) Pap. Publ. przez Rząd nieporęczonych	53,372	50	630,235	25		
7	Pożyczki terminowe na zastaw Papierów Publ.	—	—	—	—	—	—
	a) Pap. Publ. przez Rząd poręcz. i List. Zast.	478,186	—	670,900	—	2,693,005	51
	b) Pap. Publ. przez Rząd nieporęczonych	381,301	—	1,162,618	51		
8	Otwarte kredyta na zastaw Pap. Publ.	—	—	—	—	—	—
	a) Pap. Publ. przez Rząd poręcz. i List. Zast.	318,252	76½	—	—	396,570	97½
	b) Pap. Publ. przez Rząd nieporęczonych	78,318	21	—	—		
9	Pożyczki na zastaw towarów	56,349	49	—	—	56,349	49
10	Skupione Papiery Publiczne wylosowane i kupony	38,401	50	38,723	83	77,125	33
11	Pap. Publ. Własne przez Rząd poręcz. i Listy Zast.	713,373	68	81,099	53	794,473	21
12	Bank Handl. w Warsz. Oddział St. Petersburgski	2,500,000	—	—	—	2,500,000	—
13	Korespondenci	3,156,181	81	2,314,144	47	5,470,326	28
14	Zaliczenia na towary w komis.	2,097,023	07½	—	—	2,907,023	07½
15	Zaliczenia rozmaite	85,172	35	1,379,137	84	1,464,310	19
16	Koszta Handlowe	60,821	45½	78,056	14	138,877	59½
17	„ Organizacji	7,128	90	242	40	7,371	30
18	Ruchomości	6,164	32	9,599	56	15,763	88
19	Rachunek Nieruchomości	46,856	85	—	—	46,856	85
20	Procenta opłacone przez Bank	153,684	90	52,023	48	205,708	38
		14,023,735	82	13,100,719	28	27,124,455	10
	STAN BIERNY.						
1	Kapitał Zakładowy I, II i III Emisji	3,000,000	—	—	—	5,400,000	—
2	Wniosek na poczet IV Emisji	2,400,000	—	—	—		
3	Fundusz rezerwowy	268,271	46	—	—	268,271	46
4	Otwarte Kredyta w Banku Polskim	—	—	—	—	—	—
5	Bank Handlowy w Warszawie	—	—	2,500,000	—	2,500,000	—
6	Wkłady na rachunek przekazowy: Za okazaniem w Warszawie rs. 466,086 k. 83; „ „ w Petersburgu „ 4,531,323 „ 98; „ 7 dni wyp. w Warszawie „ 2,712,008 „ 35½	3,178,095	18½	4,531,323	98	7,709,419	16½
7	Kapitały na lokacji	2,703,407	06½	1,217,505	—	3,920,912	06½
8	Korespondenci	1,367,480	16½	3,844,632	06	5,212,112	22½
9	Towary w komis.	677,843	61	38,193	49	716,037	10
10	Dywidenda nie podniesiona za r. 1872	1,482	—	—	—	1,482	—
11	Rozmaici	105,020	13	502,560	06	607,580	19
12	Procenta, Prowizja i Komis	322,136	20½	466,504	69	788,640	89½
		14,023,735	82	13,100,719	28	27,124,455	10
	Depozyta do przechowania	4,851,331	50	8,887,028	20	11,738,359	70

(7583)

Warszawa
dnia 15 (27) grudnia.

Widowiska.

WIELKI TEATR. — *Dziś*, w sobotę, opera tragiczna w 3 aktach, **Norma**, przez artystów włoskich; abonament zawieszony.— Początek o godzinie 7 i pół. — *Jutro*, w niedzielę, balet **Meluzyna**.— *Wczoraj*, było osób 1041.

TEATR ROZMAITOŚCI. — *Dziś*, w sobotę, komedja w 1 akcie, **Akrobata**;— komedja w 1-m akcie, **Każdy przy swojem**;—komedja w 1 akcie, **Zrzędność i przekora**.— Początek o godzinie 7 i pół. — *Jutro*, w niedzielę, komedja **Poskromienie złośnicy**.— *Wczoraj*, było osób 794.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — *Jutro*, w niedzielę, danym będzie **Wielki koncert** przez znane małoletnie wirtuozki na skrzypcach, siostry: Laurę (11 lat) i Matyldę (9 1/2 lat) **Hermann**, z Paryża, które otrzymały nagrodę w Konserwatorjum paryzkiem, uczennice profes. Alard'a.— Program: 1. Druga Wielka symfonja na dwoje skrzypiec, Alard'a, — wykonają siostry panny Laura i Matylda Hermann; 2. Fantazja z opery „Trubadur," Verdiego,—wykona p. Matylda Hermann; 3. Duet z op. „Favorita," Aubera,—wykonają 2-e skrzypiec, siostry pp. Laura i Matylda Hermann; 4. Fantazja z op. „La Fille du Régiment," Donizetti'ego,—wyk. p. Laura Hermann; 5. Fantazja z op. „Traviata," Verdi'ego,—wyk. p. Matylda Hermann; 6. Karnawał wenecki, Paganiniego,—wielkie warjacje na 2-e skrzypiec,—wykonają siostry pp. Laura i Matylda Hermann.— Początek o godzinie 8 wieczorem. — Cena miejsc: krzesło 1-go i 1-go rzędu rs. 2 kop. 5, krzesło 3, 4 i 5-go rzędu rs. 1 kop. 55, krzesło w pozostałych rzędach rs. 1 k. 5. — Biletów nabyć można w kancelarji Resursy Obywatelskiej, w dzień zaś koncertu przy wejściu.

DOLINA SZWAJCARSKA. — *Jutro*, w niedzielę, **koncert** orkiestry warszawskiej pod dyrekcją Lewandowskiego i Kuhne.— Początek o godzinie 4 i pół; — cena wejścia kop. 20.

GABINET ZOOLOGICZNY (w gmachu uniwersytetu warszawskiego).—Otwarty **w niedziele** bezpłatnie.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH. — Otwarta *codziennie*, od godziny 11-ej rano do godziny 5-ej po południu, w gmachu obok kościoła św. Anny. — Wejście od osoby w dnie powszednie kop. 15; — w niedziele zaś i święta kop. 5.

TIVOLI. — *Jutro i codziennie*, **Koncert orkiestry węgierskiej** pod przewodnictwem Karola Baloga.— Początek o godzinie 8-ej.—Wejście kop. 15.

* W dniu 14 (26) bież. mies. i roku, chorych w 8-miu cywilnych szpitalach: przybyło 20, wyzdrowiało 26, umarło 4, pozostało 1648 (mężczyzn 799, kobiet 849), z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 169, kobiet 169.

Wyjechali: — Jenerał-lejtnanci: *Ulrich*, do Brześcia, *Ganecki*, do Suwałk; — rzeczywiści radcy stanu: *Czystowicz*, do Siedlec, *Bielski*, do St. Petersburga.

OGŁOSZENIA RZĄDOWE. — КАЗЕННЫЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ.

N. D. 7556

Droga Żelazna Warszawsko-Terespolska.

Wykaz ruchu i dochodu za m. Listopad 1873 r.

1. Za przewóz 30,119 osób	Rs.	45,326 k. 97
2. Za przewóz 1.555,879 pud. towarów		102,996 k. 31
3. Dochody różne		300 53
Razem	Rs.	148,623 k. 81
W miesiącu Listopadzie 1872 r. dochód wynosił		88,814 k. 22½
Zatem w Listopadzie 1873 r. dochód zwiększył się o czyli o 68 %	Rs.	59,809 k. 58½
Od 1 Stycznia do 30 Listopada 1873 dochód wynosi	Rs.	1 376 701 k. 73
W tymże czasie 1872 r.		974 513 k. 62
Zatem w r. 1873 więcej czyli o 41 %	Rs.	402,188 k. 11

N. D. 7571.

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Na skutek żądania preez stronę interesowaną wniesionego, a właściwemi dowodami popartego i w zastosowaniu się do art. 3 Najwyższego Ukazu z dnia 14 (26) grudnia 1865 r. o poszukiwaniu zagubionych lub skradzionych Listów Zastawnych lub kuponów, podaje do powszechnej wiadomości, iż **Abram Szydłowski** w mieście Petrokowie zamieszkały, **utracił List Zastawny Okresu III Serji 1 lit. C. Nr. 80,173 bez kuponów.**

Ostrzega się przeto, że **obieg** powyższego **Listu Zastawnego zakwestjonowany** niniejszem zostaje, i że w skutek tego, nabywca Listu zakwestjonowanego, byłby powołanym przez poszkodowanego do rozprawy sądowej o własność tegoż Listu.

N. D. 7020. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 4 Maja r. b. otrzymał prośbę od p. Kaupe o wydanie technologowi v. Kremer 5-letniego przywileju na sposób przyrządzania ścisłego i jednogatunkowego torfu i na przyrządy do tego.

N. D. 7009. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 24 Kwietnia r. b. otrzymał prośbę od p. Kaupe o wydanie cudzoziemcowi Skollej 5-letniego przywileju na udoskonalony sposób trwałego przechowywania mięsa i zwierzęcych droduktów.

N. D. 7045. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI). podaje do publicznej wiadomości, że w d. 25 Czerwca r. b. otrzymał prośbę od p. Gotgejla o wydanie cudzoziemcom Grimm i Korwin 5-letniego przywileju na pewien nowy własnego wyrobu produkt, zastosowany do kaloryferów i wszelkiego rodzaju rur rozprowadzających ciepło.

N. D. 7042 *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem., (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 12 Czerwca r. b. otrzymał prośbę od Radcy Kolegjalnego Szpakowskiego o wydanie mu 10-letniego przywileju na pas rzemienny do maszynowych kół rozpędowych.

N D. 7033. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 29 Maja r. b. otrzymał prośbę od p. Burhardt i Urlaub o wydanie cudzoziemcowi Frensch 5-letniego przywileju na nowy sposób udoskonalenia budowy i urzymywania kloak w czystości i otrzymywania z nich produktów nawozowych.

N. D. 7052 *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 27 Czerwca r. b. orzymał prośbę od Sztabs Kapitana gwardji Teleszewa o wydanie mu 10-letniego przywileju na spozób zastosowania siły przy ruchu parowozów, statków i innych ruchomych motorów.

N. D. 6999. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej że w d. 10 Kwietnia r. b. otrzymał prośbę od inżenier-technologa Buzera o wydanie mu 10-letniego przywileju na sposób przyrządzania papieru do wyrobu nowych surrogatów gałganów.

N. D. 7351. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI) podaje do wiadmości publicznej, że w d. 19 Listopada r, b. otrzymał prośbę od Radcy Kollegjalnego Szuberskiego o wydanie mu 10-letniego przywileju na udoskonalonej budowy wagon.

N. D. 7037. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 2 Czerwca r. b. otrzymał prośbę od p. Armango o wydanie cudzoziemcom Rousso i Grande 10-letniego przywileju na sposób przetworu wszelkich roślinnych soków cukrowych, na twarde nie mogące wrzeć ciało, używane do wyrobu cukru.

N. D. 7040. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że d. d. 7 Czerwca r. b. otrzymał prośbę od p. Kaupe o wydanie cudzoziemcowi Wilson 5-letniego przywileju na udoskonalenia w budowie poduszek ze smarowidłem do kół wagonowych.

N. D. 7002. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że d. 14 Kwietnia r. b. otrzymał prośbę od p. Deno o wydanie cudzoziemcowi Dego 3-letniego przywileju na sposób otrzymywania włókien i massy papierowej z czerwonego trzylistniku „Trifoljum" i innych roślin.

N. D. 7005. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej że w d. 16 Kwietnia r. b. otrzymał prośbę od p. Markoni o wydanie cudzoziemcom Rau i Krauze 10-letniego przywileju na mechaniczny segregator produktów ściskanych prassami.

N. D 7008. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 27 Kwietnia r. b. otrzymał prośbę od p. Kaupe o wydanie cudzoziemcowi Wekker 10-letniego przywileju na nowej budowy aparat do bielenia i suszenia utfela (утфеля).

N. D. 7011. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej że w d. 21 Kwietnia 1873 r. otrzymał prośbę od p. Ejferta o wydanie cudzoziemcowi Reston 10-letniego przywileju na udoskonalenie sposobu opalania parowych kotłów.

N. D. 7034. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. pr T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 29 Maja r. b. otrzymał prośbę od p. Burghardt i Urlaub o wydanie cudzoziemcowi Gaude 5-letniego przywileju na udoskonalenie mechanizmu w maszynach, służącyco do rozczesywania lnu, pakuł i innych włóknistych produktów.

N. D. 7051. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 27 Czerwca r. b otrzymał prośbę od p. Kaupe o wydanie cudzoziemcowi Belegika 10-letniego przywileju na nofej formy okrętowe kosze.

N. D. 7016. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 29 Kwietnia r. b. otrzymał prośbę od techologa Szatskiego o wydanie mu oraz technologowi Popow 10-letniego przywileju na nowy sposób otrzymywania kopalnej soli.

N. D. 7026. *Departament Handlu i Rękodzieł.*

Na zasadzie 145 art. Ust. Przem. (Zb. Pr. T. XI), podaje do wiadomości publicznej, że w d. 12 Maja r. b. otrzymał prośbę od Radcy Kolegjalnego Durnowo i majstra lamp Trutniewa o wydanie im 5 letniego przywileju na urządzenie Karselskich lamp do oświetlania kirasyną.

OTWARCIE SPADKOWE, ОТКРЫТІЕ НАСЛѢДСТВЪ.

N. D. 6273. Po zmarłej w d. 5 (17) Września 1857 r. Marjannie z Lierów Rytter, wdowie pozostał się spadek według spisu inwentarza sporządzonego przez Wójta gminy Rszew w d. 31 Sierpnia (12 Września) 1857 r. oraz protokołu sprzedaży ruchomości z d 10(22) Września t. r. skład jący się z resztującego szacunku za grunt i za zabudowania, sprzedane w d. 2 (14) Września t. r. przez tęż Marjannę Rytter Adamowi Millerowi za sumę rs. 495, Z tej sumy nabywca zgodnie z wolą zmarłej Rytterowej zapłacił nieletniemu Józefowi Paprockiemu rs. 45 i sukcesorom Rytterom, krewnym zmarłego Józefa Ryttera, rs. 225, resztujące zaś rs. 225 oraz procenta od tej sumy w ilości rs. 136 kop 84 1/2 odzyskane od Adama Millera zostały wniesione do depozytu Banku Polskiego. Nadto ze sprzedaży pozostałych ruchomości, po opłaceniu długów i kosztów uprzywilejowanych, zebrana kwota rs 20 k. 24 wniesioną również została do depozytu Banku.

Ponieważ do spadku tego nikt się do tych czas niewylegitymował stosownie zatem do przepisu art. 14 Postanowienia b. Rady Administracyjnej Królestwa z d. 30 Stycznia (11 Lutego) 1842 r., wzywam niniejszem osoby interesowane, ażeby w ciągu miesięcy sześciu od daty zamieszczenia tego obwieszczenia tak w Dzienniku Warszawskim jako też w Dzienniku Gubernialnym Warszawskim z prawami swemi przed Trybunał Cywilny w Warszawie, zgłosiły się i takowe udowodniły, po upływie bowiem tego czasu Prokuratorja żądać będzie wprowadzenia skarbu w posiadanie rzeczonego spadku jako bezdziedzicznego.

Warszawa d. 24 Wrześ. (6 Paź.) 1873 r.
A. Hirszel, Obrońca Pokuratorji.
2—3

N. D. 16274. Po zmarłym w dniu 11 Sa-tcznia 1851 r. w mieście Grodzisku Janie Fnry ciszku de Plath otworzył się spadek, opisany inwentarzem w dniu 6 (18) Lutego 1851 r. przez Rejenta okręgu Błońskiego Ignacego Sielskiego sporządzonym. a stanowiący sumę rs. 1025 kop. 77 w gotowiźnie w Banku Polskim złożoną.

Niżej podpisany Obrońca Prokuratorji wzywa osoby do powyższego spadku interesowane aby w ciągu sześciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia niniejszych obwieszczeń z prawami do spadku zgłosiły się po upływie bowiem powyższego terminu Prokuratorja na podstawie art. 539, 713, 768 i 811 Kod. Cyw. oraz Postanowienia b. Rady Administracyjnej z d. 20 Stycznia (11 Lutego) 1842 r. (Tom 29 Dz. Praw.) wniesie żądanie o wprowadzenie skarbu w posiadanie rzeczonego spadku.

Warszawa d. 19 Wrześ. (1 Paź.) 1873 r.
2—3 Jan Bonnet Z. Obr. Prokuratorji.

N. D. 7566. *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej w Warszawie.*

Z powodu śmierci Joanny z Myślińskich Górskiej wierzycielki sum rs. 5000 na nieruchomości N. 1400, rs. 4900 na nieruchomości N. 988, rs. 5000 i rs. 5000 na nieruchomości Nr. 1402B, rs. 4090 na nieruchomości N. 1804, rs. 1500 na nieruchomości N. 2239, rs. 4000 na nieruchomości N. 1086, rs. 3000 na nieruchomości N. 232, rs. 300 na nieruchomości Nr. 1662 w Warszawie, rs. 5000 i rs. 6000 na nieruchomości N. 182B C na Pradze pod Warszawą, rs. 1500 na dobrach Korzecznik Rgielewski w okręgu Włocławskim i rs. 1500, rs. 300 na dobrach Gajewo nadolne i dobrach Gajewo wielkie w okręgu Łęczyckim położonych, ubezpieczonych, oraz Franciszka Gajer właściciela nieruchomości Warszawskiej Nr. 798B otworzyły się spadki, do ukończenia których wyznacza się termin w d. 10 (22) Marca 1874 r. w kancelarji hypotecznej w Warszawie.

Jan Jasiński.

N. D. 7596. *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej w Warszawie.*

Do regulacji spadków po śmierci:

1. Fryderyka Just właściciela nieruchomości w Warszawie Nr. 1135.
2. Marcelego Le Brun, właściciela nieruchomości w Warszawie Nr. 1531*a*.
3. Florjana Cüne właściciela ostrzeżenia na nieruchomości Nr. 507, Nr. 2228 oraz na dobrach Błoto okręgu Warszawskiego zapisanego, termin na dzień 18 (30) Marca 1874 r wyznaczony został.

Jan Masłowski.

N. D. 7597. *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej w Warszawie.*

Do regulacji spadków po śmierci:

1. Aleksandra i Julji Wołowskich, właściciel nieruchomości Nr. 1109 w Warszawie.
2. Ludwika Lasockiego, właściciela nieruchomości N. 1574L w Warszawie, termin na dzień 19 Czerwca (1 Lipca) 1874 r. wyznaczony został.

Jan Masłowski.

N. D. 7541. *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej w Warszawie.*

W skutek nastąpionej śmierci Marjanny ze Słupskich 1° voto Korhamer, 2° Skrajnowskiej 3° po Paschalisie Józefie Lisieckim pozostałej wdowy, współwłaścicielki jatki rzeźniczej liczbą XXX oznaczonej, na gruncie Nieruchomości Warszawskiej Nr. 504 sytuowanej, oraz wierzycielki sumy rs. 3,000 na nieruchomości Warszawskiej Nr. 2281a w dziale IV pod N. 4 wykazu ubezpieczonej, toczy się postępowania spadkowe, do ukończenia którego oinacza się termin na dzień 29 Czerwca (11 Lipca) 1874 r. w Kancelarji Ziemiańskiej podpisanego Rejenta.

Józef Majewski.

N. D. 7340. *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej Guberny Warszawskiej.*

Po śmierci Amalji Wiśniewskiej współwłaścicielki Nieruchomości Warszawskiej Nr. 3113 A. B, toczy się postępowanie spadkowe, do ukończenia którego termin na d. 18 (30) Marca 1874 roku w Kancelarji mojej wyznaczam. J. Majewski.

N. D. 7570. *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej w Warszawie.*

Ogłosza iż z powodu nastąpionej śmierci Aleksandra Epsztein, właściciela 2/60 części nieruchomości Warszawskiej Nr. 2997 i wierzyciela sumy rs. 30,000 z kapitału rs. 36,000 na dobrach Ossowiec z okręgu Błońskiego w dziale IV pod Nr. 5 wykazu intabulowanego pochodzącej, otwartem zostało postępowanie spadkowe, do zamknięcia którego przedemną w Kancelarji Ziemiańskiej w Warszawie, termin na dzień 19 (31) Marca 1874 roku wyznaczam.

Dziedzicki Adam.

LICYTACJE. — ТОРГИ.

N. D. 7530. *Sąd Policji Poprawczej Wydziału I i II w Warszawie.*

Podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż w dniach 8 (20) i 9 (21) Stycznia 1874 r. poczynając od godziny 10 rano, w gmachu Sądowym przy ulicy Dzielnej położonym, nastąpi sprzedaż przez licytację różnych przedmiotów jako to: garderoby, bielizny i kosztowności i t p.

Warszawa d. 3 (15) Grudnia 1873 r,
Sędzia Prezydujący Pomianowski.

N. D: 7586.

Podpisany Obrońca przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, zawiadamia i ogłasza, że na skutek wyroków Sądu Apel. Król. Pol. z d. 14 (26) Października 1866 r. i Trybunału Cywilnego w Warszawie z d. 6 (18) Stycznia 1867 r. Nieruchomość pod Nr. 36 w m. Górze Kalwarji, powiecie Górno Kalwaryjskim położona, a do współwłasności Heleny z Szyszkowskich Osipów, w twierdzy Nowogeorgiewskiej i Ludwika Szyszkowskiego w Warszawie pod Nr. 3037, oraz do SS-ów Hersza Birnbaum jako to: 1° do nieletniego Mendla Birnbaum po Icyku Birnbaum pozostałego syna, którego opiekunką jest Ryfka Birnbaum wdowa w Warszawie pod Nr. 1083; 2° Gabrycla Birnbaum we wsi Mokotowie; 3° Pinkusa Birnbaum; 4° Rojzy Birnbaum po Izraelu Birnbaum pozostałej córki, nad którą dobrowolną opiekę sprawuje Pinkus Birnbaum; 5° Lai vel Sury z Birnbaumów Altszyler; 6° Michała Birnbaum w Górze Kalwarji; 7° Lai z Birnbaumów Zajbert w m. Łodzi; 8° Berkowi Birnbaum w osadzie Lututów, gubernji Kaliskiej; 9° Ryfki z Birnbaumów Wódka, w m. Radomiu zamieszkałych.

Po odbyciu w d. 9 (21) Listopada 1867 r. przygotowawczego przysądzenia przez decyzją W. Heinricha Sędziego delegowanego, termin do ostatecznego przysądzenia tej nieruchomości na d. 2 (14) Stycznia godziną 1¾ z południa 1874 r. został wyznaczony, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Wydziału III Trybunału Cywilnego w Warszawie w domu pod liczbą 549 przy ulicy Długiej.

Licytacja zacznie się od sumy rs. 5,790 kop. 85 jako szacunku taksą biegłych wykrytego.

Vadium potrzeba złożyć rs. 600.

Bliższa wiadomość w Kancelarji Pisarza Trybunału Cywilnego w Warszawie Wydziału III, oraz u podpisanego Obrońcy przy Senacie w Warszawie pod Nr. 551 zamieszkałego.

Mieczysław Wyrzykowski.

N. D. 7599. *Rejent Kancelarji przy Sądzie Pokoju w Petrokowie.*

Oznajmia niniejszem, że z mocy decyzji Trybunału Cywilnego w Kaliszu, zapadłej w dniu 25 Czerwca (7 Lipca) 1873 roku, folwark Karolinów w gminie Golesze w jurisdikcji Sądu Pokoju w Petrokowie położony, składający się z pięciu i pół włóki ziemi ornej, dwunastu mórg łąki, domu mieszkalnego, stodoły, obory, spichlerza, chlewu i ziemi mórg trzy pod ogrodem będącej, po niegdy Karolu Szpakowskim pozostały, sprzedanym zostanie w drodze beneficjalnej, wraz z inwentarzem żywym i martwym doń przynależnym przez publiczną licytację.

Po ogłoszeniu warunków sprzedaży rzeczonego folwarku i inwentarzy, licytacja przygotowawcza odbędzie się w mieście gubernialnem Petrokowie przed podpisanym Rejentem w dniu 15 (27) Lutego 1874 r. o godzinie 10 z rana.

Zbiór objaśnień i warunków oraz taksa złożone są do przejrzenia w Kancelarji podpisanego Rejenta.

Andrzej Sikorski.

N. D. 7639. Komornik przy Trybunale Cywilnym w Warszawie, ogłasza że prawnie zajęte ruchomości, jako to: meble machoniowe, palisandrowe, jesionowe, sosnowe, krzesła wiedeńskie, lustra, dywany, lanszafty, lampy i t. p. w d. 19 (31) Grudnia 1873 r. o godzinie 10-ej z rana na Grzybowie, i meble jesionowe, sosnowe, pułki trzcinowe, beczki, antałki, garnki, znaki blaszane (szyldy), garderoba i bielizna damska i stołowa, różne naczynia i sprzęty gospodarcze i kuchenne i t. p. w d. 21 Grudnia 1873 r. (2 Stycznia 1874 r.) o godz. 10, z rana pod Trzema Krzyżami (plac Ś-go Aleksandra) oraz meble machoniowe, jesionowe, olszowe, lichtarze, zegar, książki hebrajskie, rądle, brytwanny, łyżki noże i widelce srebrne, garderoba i bielizna męzka i bielizna stołowa i t. p. w d. 17 (29) Grudnia 1873 r. o godz. 12-ej z południa, za Żelazną Bramą na placach targowych w Warszawie, przez publiczną głośną in plus licytację, sprzedane będą.

H. Kietliński.

N. D. 7641. Prawnie zajęte ruchomości, jako to:

a) w dniu 17 (29) Grudnia 1873 r. o 10 rano na Grzybowie, meble machoniowe, jesionowe, lustra, zegar, lampy i t. p. i o 1-ej z południa na Starem Mieście, meble jesionowe, palisandrowe, zegar, lustra, krawaty, kokardy.

b) w d. 18 (30) Grudnia r. b. o 11 rano, na Grzybowie, meble jesionowe, maszyna do szycia, lustra i t. p.

c) w d. 21 Grudnia (2 Stycznia) 1873/4 r. o 10 rano na Grzybowie, meble jesionowe, machoniowe, biórko dębowe, patera marmurowa i t. p. i

d) w d. 28 Grudnia (9 Stycznia) 1873/4 r. o 10 rano, na Starem mieście: meble jesionowe, machoniowe, fortepian, garderoba, naczynia miedziane i mosiężne, świece, mydła, perfumy, krochmal, zapałki i t. p. w Warszawie, przez publiczną licytację sprzedane zostaną.

Edward Borkowski, Komornik.
p. S. A. Nr. 541.

N. D. 7640. Zajęte w drodze egzekucji sądowej meble różne, odzież męzka, sztuka płótna, samowary, miedź, lichtarze, zegar, wina kilkadziesiąt butelek, łyżeczki srebrne, trzy pierścionki złote, w d. 18 (30) Grudnia 1873 r. o godzinie 11 z rana w rynku targowym **m. Przedborza**, kassa drewniana okuta, sofa machoniowa, bufet, prasa do kopijowania listów oraz kilkaset butelek wina czerwonego Węgierskiego i Reńskiego i t. p. w d. 21 Grudnia (2 Stycznia) 1873/4 r. o godz. 11 z rana za **Żelazną bramą**, wreszcie meble, garderoba męzka, miedź, mosiądz, heble stolarskie, szkło, fajans i t. p. w d. 24 Grudnia (5 Stycznia) 1873/4 r. również za Żelazną bramą o godz. 10 z rana przez głośną publiczną in plus licytację przed podpisanym Komornikiem sprzedane zostaną.

Asesor Kolegialny, *Kazimierz Brochocki*
Komornik p. S. A. Nr. 556.

N. D. 7637. Prawnie zajęte ruchomości jako to: meble machoniowe, jesionowe, sosnowe, lichtarze, kandelabry, miedź kuchenna, garderoba męzka i damska, bielizna różna, czapki, kamasze, tałes, książki różne i t. p. sprzedane będą w dniu 18 (30) Grudnia 1873 r. o godzinie 10 z rana, na placu targowym Krasińskich zwanym w Warszawie przez publiczną licytację.

Zacheusz Małkowski Komornik,
(ul. Ś-to Jerska № 18.)

N. D. 7600. W dniu 17 (29) Grudnia 1873 r. o godzinie 10 z rana na targu w Rynku Nowego Miasta, prawnie zajęte ruchomości jako to: lustro, meble jesionowe, lichtarze, garderoba i t. p. i tegoż dnia miesiąca i roku o godzinie 11 z rana na targu w Rynku Stare Miasto, meble jesionowe, lustro, kapelusze, czapki, krawaty i t. p., przez publiczną licytację sprzedane będą.

Pawłowski Komornik.

N. D. 7638. W dniu 18 (30) Grzdnia r. b. o godzinie 10 z rana na targu w rynku Starego miasta prawnie zajęte ruchomości jako to: meble jesionowe, samowar, rądle miedziane, i t. p. przez publiczną licytację sprzedane będą

E. Motyliński, Komornik przy S Apel.
(ulica Długa Nr. 591.)